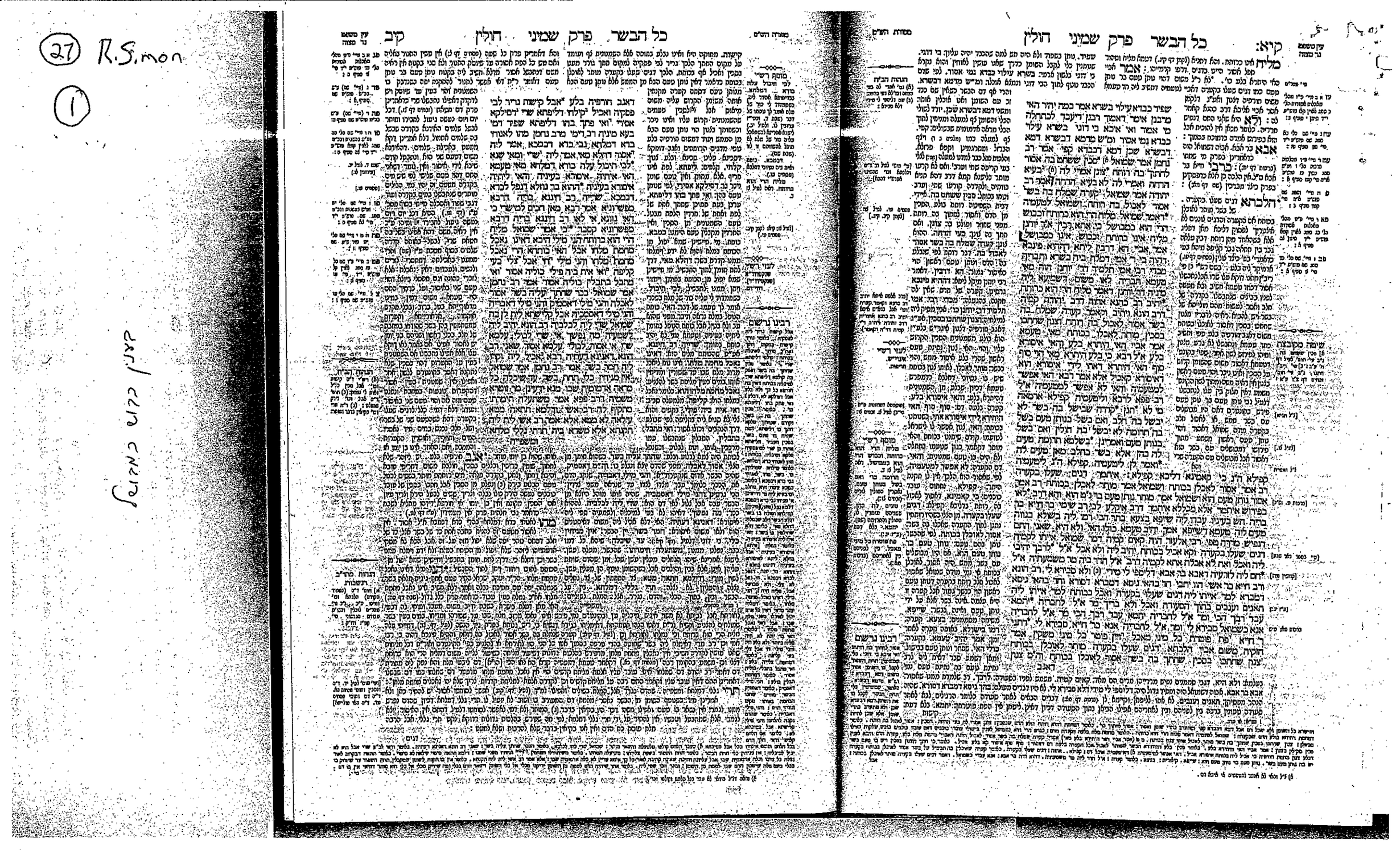

קיא: מליח לחם כרוחה. וכתו דמליח (נדה דף קיב). דמעמא מליח ומבהר מפל מאסר סיים מרגיש. דלפי קמיהיר: אמר מרי מרי מרי

גיד הנשה פרק שביעי חולין צח

בביצת אפרוח. ופ"ה (ג) כמאר במתא כה דס הנרת הוכלא בטלה ונמלה דמתלה: סיכל. קלקלה. אסבר דאסורה וכיוהמאר "גבי נשיאי ביצים מסמא דס מלקין בן קלקשה בלאין קלקשה ומתלה לענין זה נמי יש מלקין דס ולא תבי מכל הא בקלקשה הא בשלוקה קלקשה מקום הכמס פירוש: דנגלי דקיקולא דבקרא. בעברון "מכרו הכלי הוא ליתמא דיקולא ובקיעבדה. פלגא דקולא קלקשה ובלקמס הא. כלי מסכנכון בס כמר כלמחר בכמוכר. לא הכפיעה ג"ז ובן כמה הכמכה. ומכמה הכמכון פרש: דנגלי דקיקולא בבקרא. בעבון "מכרו הכלי הוא ליתמא דיקולא.

מסכת מרדכי ביצה

מליקו להו משילין וסליקא לה מסכת ביצה

חידושי אגשי שם

בגרים א רפ"ז דשמרלין מלמה מלא מחר ריב המחנות ומכלו מלבני הבנים ס: ב ומיהו מלוים קון בשוחה לחתים דיבוהר. אבשלון ומכמה מלחמה ומלחמה ומלחמה ומ

ולדמיהן ביעור ואף על פי שלא מזכר במשנה: מפני שאינו פרי. °ודינן כעצים לתן להם קדושת שביעית משום דהנאתן אחר ביעורן והמורה אמרה לאכלה דומיא דאכילה שהנאתן וביעורן שוה, יצאו עצים דהנאתן אחר ביעורן, ומנא קמא סבר דקטפו זהו פריו. והלכה כרבי שמעון: ז ורד חדש שכבשו בשמן ישן. ורד של שביעית שכבשו בשמן של ששית ליקט את הורד קודם שיגיע זמן הביעור והכל מותר, אבל ורד של שביעית שכבשו בשמן של שמינית וכבר הגיע זמן הביעור של הורד, חייב לבער את הכל כדקתני סיפא דשביעית

וְלִדְמֵיהֶן שְׁבִיעִית[נה]. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אֵין לַקֶּטֶף שְׁבִיעִית, מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ פֵּרִי[נו]: ז וֶרֶד חָדָשׁ שֶׁכְּבָשׁוֹ בְּשֶׁמֶן יָשָׁן[נז], יְלַקֵּט אֶת

דפירי יש לו שביעית אבל קטפא דגוזא או דעלים אינו פרי אף לתנא קמא ואין לו שביעית. כך הם הדברים להרמב"ם בפ"ז מה' שמטה ושם פוסק כמ"ק לא כמ"ש בפירושו דהלכה כר"ש ועיין מ"ש משנה ז' פ"ק דערלה: מפני שאינו פרי. כתב הר"ב ודינן כעצים וכו'. דהנאתן אחר ביעורן. וכתב הר"ש וא"ת הא"י קטף היכי דמי אי הנאתו אחר ביעורו מ"ט דמתן לאסר. ואי הנאתן וביעורן שוה מ"ט דמתן דשרי. וי"ל דהנאתן וביעורן שוה ומליגו למימר דמתן דשרי משום דבטל אגב העץ דקטפא דפירי כתבתי דכ"ע מודו דהוי פירי: ז ורד חדש שכבשו בשמן ישן וכו'. פי' הר"ב ורד דשביעית בשמן דששית וקודם הביעור וסיפא בורד דשביעית בשמן דשמינית ולאחר הביעור. וכן פירש הר"ש משום דגילו הכי אימא ורד חדש שכבשו בשמן של ששית. ויש בחדש ורד שביעית בשמן שמינית. ופי' בו הר"ש כדברי הר"ב וכתב ודבר מיתה *)מאי קשיא ליה אפי' איירי בחד פתרוגא כגון ורד של שביעית בשמן של ששית ובורד של ששית בשמן של שביעית מ"מ האי חייב בביעור והאי אינו חייב בביעור דשמן נותן טעם בורד ואין ורד נותן טעם בשמן עכ"ל. והגני יוסיף להפליא בדברי הר"ב דמפרש סיפא דמתני' דשביעית אוסרת כו'. דהיינו לאחר הביעור אבל קודם הביעור בנ"ט בין במינה בין שלא במינה ומ"כ מ"ש ריש"א דהכא ורד חדש כו' הרי אף קודם הביעור בנ"ט. ונדברי הר"ש לא פורש בהדיא דס"ל דקודם ביעור שלא במינה נמי בנותן טעם אלא מדכתב אבל שלא במינה אפי' לאחר הביעור בנ"ט. משמע דה"ק ל"מ קודם הביעור דאינו אוסר אלא אפי' לאחר הביעור נמי דוקא בנ"ט וקשיא נמי דידיה אדידיה. אבל יש לפרש דה"ק אבל שלא במינה ל"מ דקודם הביעור אינו אוסר כלל אלא אפילו לאחר הביעור דבמינו במשהו ואפילו הכי שלא במינו בנ"ט. ועוד דוחק בפירושם דכולה מלתא הא מליא בשעת הביעור ולמאי תנן חדש ישן ויש בחדש לימני ורד שכבשו בשמן אם הגיע שעת הביעור חייב לבער ואם לאו לתלש. ומפני קושיא זו נראה שנתכוונו לכתוב וכבר הגיע וכו' ול' הר"ש שכבר הגיע כו' כלומר דמתניתין נקט יש בחדש דמלתא דפסיקא שכבר הגיע כו'. ולא הועילונו בזה כ"כ דאכתי ריש"א דחדש ישן לאו מלתא דפסיקא הוא. הלכך נראה כפירוש הרמב"ם שמפרש ורד חדש בשמן ישן ורד דשביעית שכבשו בשמן דששית ילקט מפני שלא יכנס כח הורדין וטעמם בשמן שהשמן ישן והורד חדש אלא אם יניחהו זמן רב. ויש בחדש ורד דשביעית בשמן דשמינית וזה יכנס בו כח הורד וטעמו מיד ומפני זה חייב לבער השמן. ע"כ. והוסיף כסף משנה וכתב פי' כי הורד הישן נותן כח וטעם יותר מהר מן החדש. והשמן החדש נוח לקלוט טעם יותר מהישן. [ועיין בפרק י' דערלה.

*) ראה רש"ש בעמ' הבא.

פירוש המשניות להרמב"ם

פירוש"ש והלכה כר"ש: ז וורד חדש שכבשו בשמן ישן. הוא שיטמין וורד של שביעית בשמן של ששית הרי הוא מלקט

מלאכת שלמה

שמוליא לית בי' קדושת שביעית כגון עלין ולולבין וגרף ופרי הכל אלא בי' דין שביעית ומ"כ כל האילן הוא קדוש כיון דמזי למאכל נהנה יש כאן שביעית וביעור אם כלה לאוכלי בסמה קדושת שביעית אלה עליהן מה שאין כן בערלה מ"ר אבין עוד יש לך טענה אחרת דר"ש ור' יהושע לאו חדא היינו שהרי ר' יהושע אמר דבריו מפי השמועה ור"ש בשם גרמיה ואם אימא דחדא היינו הו"ל לר"ש למימר נמי שמעתי ע"כ: ז ורד חדש וכו'. נלע"ד דמכאן וגם ממתני' דלעיל יש להוכיח דערלה נהגא

יכין — תפארת ישראל — בועז

(ה) וה"ה יש להן ביעור ולדמיהן ולהרמב"ם אין להן ביעור וכלעיל פי' ל. ועי"כ דס"ל להרמב"ם דגם הנך אינן כלין לחיה מהשדה: (ו) ודינן כעצים דאין להן שביעית מדהנאתן אחר ביעורן. לא דמו למאכל. ואף בעצים דמשמן [קין בנ"מ] דעשוי להאיר. עכ"פ עיקר עצים להסקה: (ז) (ב) וורד שביעית בשמן ששית או וורד שמינית בשמן

(ב) אמר המינוק היונק משדי אמו. המשוכב בחיק רבותינו ז"ל. אני בריה קלה נגדא קומיתא. גם במשנה ממורה הזאת מ"ז רבותינו ז"ל אשר מימיהם אנו שותים במלחמות תנופה נלחמים. וכל לוף דבריהם לא יתמה מרירתי. להוי כדין או כדין כדכד אור שמשותיהן רב ועצום מכח עיני הערוגות. ולא מצאתי לי הפק

משנה ראשונה

אלא להרמב"ם אין להן ביעור ומימה שנעלם ממנו משנה דלקמן: ז ורד חדש. מה שהקשה הר"ש דמצי לאוקמי ממתני' בחד פתרוגא

אמל"ל הוא עצמו בר ביעור הוא בעי ביעור דלא ליתו למטעי ולומר דשמן של שביעית מ"ל ביעור אבל אין נכון לדחוק משנה זו בפי' זה לאסר הוא שכבר בעלמא שאין לה שום הכרח בדברי רז"ל ברגיל בקלור: ד"ה מפני שאינו פרי כו' מן העלין או מן הפרי. לא אבין דבריו שהרי בקשתי בש"ס הא"ל ולא מצאתי הכרח למ"ש דקטף דר"ש היינו שרף הנוטף מן הפרי אלא אדרבא מהה משמע דפלוגתא דר"ש בחילן שאינו עושה פירות הוא. ועוד לא ידעתי לטרין דבריו שכתב בסוף דבור האחר המתחיל מפני שאינו פרי וז"ל דבקטפא דפרי כתבתי דכ"ע מודו דהוי פרי אע"ל דלפי דבריו אלו שכי' כאן דקטף דר"ש הוא שרף הנוטף מן הפרי אלא מניו לר"ש דס"ל דאינו פרי (הו"ע): ז בר"ב ד"ה ורד כו' והכל מותר כו'. לכאורה נ"ל והשמן מותר

ציונים

רש"א. עס: ז ורד חדש. מוס' בכתובות כד: מיי' עס הכ"ת. וכנ"י יו"ד קי' ק"ה:

שינויי נוסחאות

ולדמיהן בד"נ לדמיהן.

תוספות חדשים

ז [בתו"ט ד"ה] ורד חדש כו' והגני יוסיף להפליא כו' עכ"ל. וכפר עוסים לדוד ממרן קוסיימו על הר"ב דמה שפירש הר"ב בסיפא דשביעית אוסרת קודם הביעור בנ"ט אינו ר"ל אוסרת לענין דחייב לבער אלא ר"ל אוסרת שאסור להפקיד ולעשות מחורה. והכא בריש"א ה"ק ילקט כו' °ומאכלוס בקדושת שביעית ואינו חייב לבער חה בכור:

ראשון לציון

בד"ה מפני שאינו פרי ובפ"ק דנדה ובפ"ב דע"ז דף ל"ד מוכח כו'. נ"ל דף נ"ה: כי שם עוסק הש"ס בענין שרף וקטף אבל דע כי מדברי רבי שמעון לא מצאתי ובשמי קוגיות נלה ח. וע"ז לה: וכדברי הרמב"ם המרכמי בחילוסי ואין כאן מקום לקבל אחרון:

חידושי מהרי"ח

ז [תו"ט ד"ה] ורד חדש שכבשו בשמן ישן כו' פי' הרע"ב כו' וא"כ מ"ש ריש"א דהכא ורד חדש כו' הרי אף קודם הביעור בנותן טעם כו' עכ"ל. פי' לפי פי' הירושלמי צ"ל שהן ורד בשמן הן שמן בורד נותן טעם כל אחד בחבירו כו' ודו"ק:

תוס' רעק"א

ו [אות לג] בהר"ב ד"ה מפני. ודינן כעצים. אף דבודאי הקטף בעצמו הנאתו וביעורו שוה דאל"כ אמאי לת"ק נוהג בו שביעית הא אפי' בפירי ממש בעי' ג"כ הנאתו וביעורו שוה. מ"מ בטל הוא לגבי העץ כיון דהוא רק לחלוחית העץ מש"ה דינו כהעץ. הר"ש

כאן ותו' פ"ק דנדה:

ז [אות לד] בתו"ח בסד"ה בתו"ט ד"ה ורד חדש. ויאכלום בקדושת שביעית. גם אנכי כוונתי לזה בעזה"י ובביאור יותר דהטעם דא"ח בביעור דבלוע

תוספות אנשי שם

ומקדש בקדושת שביעית

ציונים

חרובין חדשים. מיי' שם הכ"ב. ופט"ו מה' מאכלות אסורות ה"ח:

תוס' רעק"א

בעלמא הוא כמבואר בדקי"ל לקמן פ"ט מ"ה כר"ג ועמ"ש שם בעזה"י:

תוספות אנשי שם

דהא הורד ולאי של שביעית וחייב בביעור וכ"ה בר"ש: תוי"ט ד"ה **וחרובין כו' והדבר תמוה כו'.** והרש"ש בהגהותיו מי' דבורד אם רק בכשו קודם זמן הביעור אע"פ שנשתהה עד אחר זמן הביעור מותר דכל טעמו נפלו ממנו בשעה מועטת וכמו שבת בפ"ג דעוקצין מ"ד ע"כ. ולפ"ז היה אפשר לקיים בר"ב הגי' והכל מותר דגם הורד כיון שפלט כל טעמו שרי כמו שפסק הר"מ בפ"ה הכ"ב אבל לשון המשנה משמע דהורד נשאר באיסורו מדקתני יקנו את הורד: ד"ה **זה הכלל כו' לאתויי כו'.** ע' בפ"ה מ"י דע"ז דתנן נמי בה"ג ומסקינן להלכה דבכל מילי מב"מ בנ"ע וחז הכלל לאתויי טבל וי"נ. וא"ע למה לא נפרש גם כאן הכי ולא נוצא משנתינו מהלכה ומלתמי שהעיר בזה הרש"ש בהגהותיו לע"ז שם. ועמ"ש בסמוך:

הג' וחי' הרש"ש

[שייך לענין הקודם]

ז תוי"ט ד"ה **ורד חדש כו'.** ופי' **בו הר"ש כדברי הר"ב וכתב ודבר תימה מאי ק"ל אפי' כו' דשמן נו"ט בוורד כו'.** ואנכי תמה על תמיהתו כיון דתוינן דהירושלמי ס"ל דגם ורד נו"ט בשמן אלא שאינו אוסר קודם הביעור לכן שפיר מקשה מסיפא דחייב בביעור, ומאי דאיצטריך תנא לאשמעינן דין דאשתאי בחרובין ולא נקטו בורד גופא, י"ל דוורד שהוא רך אין דרך לשהותו בשמן שנימות שם וכיון שקלטו השמן ריחו נוטלהו ממהו, ועו"ל דוורד אפי' אשתאי מותר דכל טעמו נפלו ממנו בשעה מועטת וכמו בשבת דתנן בפ"ג דעוקצין מ"ד משמן טעמו בקדירה אין בו משום תרומה.

דתרומות משנה יז: **וחרובין חדשים וכו'.** מה שכתב הר"ב ע"פ המוספתא. כ"פ הר"ש. והדבר תמוה לפרש משנתנו על פיה דמשמע דבעינן אחד שנאן לורד וחרובין אלא שדינם נשתנה. ועוד דלמאי נ"מ אשמעינן דין דחרובין בעינן אחר מדין דורד אם שניהם שוים בדינם. ובמוספתא פ"ה שונה דין הורד כמו ששנויה במשנה. וכן שונה דין החרובין. לכך נראה דמשנתנו מולקת עם המוספתא ופירוש המשנה כמ"ש הרמב"ם דחרובין

הַדֶּרֶד[נח]. **וְיָשָׁן בֶּחָדָשׁ**[נט], **חַיָּב בַּבְּעוּר**[ס]. **חֲרוּבִין חֲדָשִׁים שֶׁכְּבָשָׁן בְּיַיִן יָשָׁן**[סא], **וְיָשָׁנִים בֶּחָדָשׁ**[סב], **חַיָּבִין בַּבְּעוּר**[סג]. **זֶה הַכְّלָל, כָּל שֶׁהוּא בְנוֹתֵן טַעַם, חַיָּב**

אוסרת מין בשאינו מינו בנותן טעם: **וחרובין חדשים וכו'.** הכא מיירי בגא לשמות היין אחר זמן הביעור דבכל עניין חייב לבער. ואם לא נשתהו החרובים ביין עד זמן הביעור, יאקט החרובין והיין מותר כמו בורד, והכי מגיא בהלכה במוספתא: **זה הכלל וכו'.** בכל איסורים שבאורה מיירי דבכולן*) במינו במשהו, ומין בשאינו מינו

*) בד"ו מין במינו.

ביין יכנוס בו טעם החרובין מיד ומפני זה על שני הדרכים חייב לבער ע"כ. ובדברי כסף משנה יש ט"ס וכל"ל פי' שהחרובין נותנין טעמן מיד וכן היין קולט טעם החרובין מיד ולא דמו לורד בשמן: **זה הכלל וכו'.** בכל איסורים שבאורה מיירי דבכולן לאתויי כל איסורים. ר"ל זה הכלל לאתויי כל איסורים. והא ולאי דעיקר הבנא בשביעית מיירי. לדמתי חייב לבער. וכן

פירוש המשניות להרמב"ם

אותו מפני שלא יכנס כח הוורדין וטעמם בשמן שהשמן הוא ישן והוורד חדש אלא אם יניחהו זמן רב: **ישן בחדש.** הוא לתת וורד של שביעית בשמן של מוצאי שביעית וזה יכנס בו כח הוורד וטעמו מיד ומפני זה חייב לבער השמן אבל החרובין ביין יכנס בו טעם החרובין מיד ומפני זה על שני הדרכים חייב לבער היין:

מלאכת שלמה

בורדים ג"כ מדינהגת בהו שביעית ואת"ל שאינה רמיה לכל הפחות הוי בכלל מאי דתנן בסוף מס' ערלה כפק ערלה בארץ ישראל אסור וכן הבנתי ג"כ מס' בדק הבית דף כ"ד שהביא שם דברי הראב"ד והרשב"א ז"ל ע"ש: וכתב הב"י יו"ד סי' ק"ה בשם המרדכי בב"מ פירש"י ז"ל בכתם בחומץ אבל בלא חומץ אינו כמבושל ואת"ל כן להא תנן הכא ורד ישן שכבשו בשמן אחר בביעור אלמא בלא חומץ הוא נו"ט כמבושל ע"כ: **בפי' ר"ע ז"ל.** אבל ורד של שביעית שכבשו בשמן של שמיטה וכו'. אמר המלקט זהו פי' הירושלמי על בצא דרשן בחדש חייבין בביעור. אבל ה"ר שלמה שיריל"ו ז"ל כתב וזה העתק כל טופס לשונו ורד חדש של שביעית שכבשו בשמן ישן של ששית מלקט הורד בשביעית והשמן אין צריך לאכלו בקדושת שביעית מפני שלא יכנס בשמן כח הורדים וטעמן לאין השמן מקבל טעם הורד אע"כ יניחהו זמן רב. חרובין חדשים של שביעית ביין ישן של ששית ושנים של ששית ביין חדש של שביעית ס"ל לתנא דמתני' דמיד נכנס ביין טעם החרובין ומפני כך חייבין לבער היין והחרובין ולא דמו חרובין לורדים והיינו דתנן כל שהוא בנותן טעם חייב לבער מין בשאינו מינו. ומין במינו כל שהוא מפרש בירושלמי פ' שלש ערלות דאין שביעית אוסרת במינה בכל שהוא אלא בביעור ופי' הר"ן ז"ל בנדרים דף נ"ח לענין שצריך

לאכול המערובת קודם הביעור דכיון דאפשר לאכלו קודם הביעור הוי דבר שיש לו מתירין. והרמב"ן ז"ל סובר דשני ביעורין הן חד כשכלין פירות העיר ומתומיה וחד כשכלה כל פירות הגליל אבל פירות יהודה מאדר יהודה ואחר שכלין פירות האדר שאדם ובני בה מוציאין כל אדם מה שבביתיהם ומביאין אותם לאוצר לית ביה והן מחלקין לכל אדם לשלש סעודות וכן בכל יום ויום עד שיכלו ואם אין שם אוצר ולא נ"ל מוציאין לשוק ומפקירין ואף הוא יכול לחזור ולזכות בהן כל אדם ואוכל הזוכה בהן עד שיכלו אותן הפירות מכל המדינה ובגליל מכל הגליל וביהודה מכל אדר יהודה ואחר שיכלו מכל המדינה משדותיה אז יתבערו לגמרי לשריפה או לגיבוד ומאותו הביעור ואילך אינו אוסר בשאהו לפי שאין לו שום היתר אבל לביעור הראשון כיון שיש לו היתר אכילת שלש סעודות אוסר בשאהו ע"כ ונכון הוא הירושל' לפירושו ז"ל: **בפי' ר"ע ז"ל.** וחרובין חדשים וכו' הכא מיירי בגא לשמות היין אחר זמן הביעור וכו'. כתב עליו ה"ר יהוסף ז"ל פי' זה אינו נזכר כלל לא במשנה ולא בשום מקום וג"ל דאדם ושן שנכר בבצא זו של חרובין הכל ר"ל שביעית ושמיטת חרובין חדשים של שמיטת ויין ישן של שביעית ושנים היינו של שביעית ביין חדש היינו של שמיטת ומטעם זה הכל אסור שכבר הגיע זמן הביעור וג"ע בירושלמי

יכין — תפארת ישראל — בועז

שביעית קודם זמן הביעור: נח קודם זמן ביעור. ואז אין השמן צריך ביעור אף שהיה בוורד בכדי נ"ט בשמן. ואף להנך תנאי דפליגי לקמן פ"ט מ"ה דאין הטעם כמבואר. עכ"פ הכא מדסלקו לוורד בשעת היתר דהיינו קודם זמן הביעור דהו"ל המירא בלא [בע"ז דע"ו ח] כ"ע מודו דטעם כמבואר. ואינו מו"ג לחייב השמן בביעור [ומה נ"ל דאיה לא"ם קמת"ז ס"ד דו"ק] וה"ה בוורד מ' בשמן ז' ילקט הוורד לאכילה קודם עלרת של שנת מ'. דאז הוא זמן ביעור של זיתי שמן של שביעית [בפפתים נ"ג אז]: נט וורד ז' בשמן מ' או וורד ו' בשמן ז': ס דאע"ג דקי"ל כר"ג פ"ט מ"ה. דגם בסילקו בשעת איסור. הטעם הו"ל כמבואר. עכ"פ הכא וורד ישן בשמן חדש. טעמו חזק ביותר כמ"ש הרמב"ם. וכדקי"ל [בי"ד קל"ה] דכל דבר חריף אינו כנ"ט בר נ"ע. ה"נ מה"ט הו"ל כמשמשות. ואף דגם בממשות קאמר בירושלמי פ"ט מ"ה. דבהתחיל לבער מקלת האוצר הו"ל הנאחר כמבואר. וכן פסק הרמב"ם פ"ה משביעית ה"ו). נ"ל דזהו דוקא בשכבר מונח באוצר וביער מקצתו. משא"כ הכא שכבשו לאחר זמן ביעור. הו"ל כחולק אוצרו קודם שביעור. דאז וולאי כ"א ואחד חייב בביעור. מיהו וורד ישן בשמן ישן וא' מהן שביעית לאחר הביעור מדליכא רק טעם פשוט. תליא בפלוגתא דלקמן פ"ט טעם כמבואר או לא: סא תרוחי שביעית ביין ו': סב תרוחי ז' ביין מ': סג אף שכבשן בשעת היתר. עכ"פ כיון דטעם תרוחין ביין

משנה ראשונה

דריסא ורד של שביעית בשמן של ששית וסיפא ורד של ששית בשמן של שביעית אלא שהשמן נותן טעם בורד ואין הורד נותן טעם בשמן ע"כ ואע"ג דאם בשלו לורד עם השמן משמע ולאי דשניהם נותנין טעם זה וא"כ למאי דקי"ל כבוש כמבושל אין לומר דהורד אינו נ"ט. ונראה

והוא הדין לגרלה כפתים. וקן המרגין בפ"ק דקדושין (דף לה:) גבי חזק ופ"ה דגרלה לין לישסור לישסור עולם דאסור מעתה וקסה מה שמותר אחר שלא הדין והלין לא אחר מעולם רק הפרי והתורה לין. לו מקבר. ר"ש פי' הא הדין לגרלה בפתים דיש בעלמא דיש דיש איסור לישסור. ולא לישסור לישסור לא לעפין מעיה: לכל התורה כולה. איכא עשוי של לישסור ממנו: שאין איסורן איסור עולם. אלא כמה שפיכא ואם פמה פלגים יום ונגנים דין מומרין לו כגלה: ויש לו היתר לאיסורו. אף מון זמן הכתר: איסור עולם. זרע פמה ומלכן אסור לעולם: והוא הדין לגרלה בשתים. קיו לא אמר לן לגרלה בפתים דלכים לפקרמו לישסור כגלה ולין אחר לאיסורו מון זמן מה אמלן ק' במיר לישסור עולם ליכא לאיסור לא לאחר. אלא דמה לגלה אסור לעולם: הוא הדין לגרלה בשתים. קיו לא אמר לן לגרלה בפתים דלכים לפקרמו לישסור כגלה ולין אחר לאיסורו. אף

[ה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[ו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[ז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[ח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[ט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[י] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[יא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[יב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[יג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[יד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[טו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[טז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[יז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[יח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[יט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[כ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[כא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[כב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[כג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[כד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[כה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[כו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[כז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[כח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[כט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[ל] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[לא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[לב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[לג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[לד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[לה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[לו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[לז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[לח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[לט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[מ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[מא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[מב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[מג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[מד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[מה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[מו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[מז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[מח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[מט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[נ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[נא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[נב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[נג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[נד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[נה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[נו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[נז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[נח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[נט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[ס] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[סא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[סב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[סג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[סד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[סה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[סו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[סז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[סח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[סט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[ע] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[עא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[עב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[עג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[עד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[עה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[עו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[עז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[עח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[עט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[פ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[פא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[פב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[פג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[פד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[פה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[פו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[פז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[פח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[פט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[צ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[צא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[צב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[צג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[צד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[צה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[צו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[צז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[צח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[צט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[ק] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קי] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קיא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קיב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קיג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קיד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קטו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קטז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קיז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קיח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קיט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קכ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קכא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קכב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קכג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קכד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קכה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קכו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קכז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קכח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קכט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קל] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קלא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קלב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קלג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קלד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קלה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קלו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קלז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קלח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קלט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קמ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קמא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קמב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קמג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קמד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קמה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קמו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קמז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קמח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קמט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קנ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קנא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קנב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קנג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קנד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קנה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קנו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קנז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קנח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קנט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קס] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קסא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קסב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קסג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קסד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קסה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קסו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קסז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קסח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קסט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קע] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קעא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קעב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קעג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קעד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קעה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קעו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קעז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קעח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קעט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קפ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קפא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קפב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קפג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קפד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קפה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קפו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קפז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קפח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קפט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קצ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קצא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קצב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קצג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קצד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קצה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קצו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קצז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קצח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קצט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קר] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרי] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קריא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קריב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קריג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קריד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרטו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרטז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרטח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרטט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרכ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרכא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרכב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרכג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרכד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרכה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרכו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרכז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרכח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרכט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרל] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרס] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרע] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרעא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרעב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרעג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרעד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרעה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרעו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרעז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרעח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרעט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרפ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרפא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרפב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרפג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרפד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרפה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרפו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרפז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרפח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרפט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרצ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרצא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרצב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרצג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרצד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרצה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרצו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרצז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרצח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרצט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרק] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרקא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרקב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרקג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרקד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרקה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרקו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרקז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרקח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרקט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרל] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרלט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרמט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנ] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרנט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרס] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסב] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסג] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסד] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסה] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסו] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסז] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסח] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרסט] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרע] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס"ה ס"מ מה סמ"ם] אשר

[קרעא] מתמר לעבודה זרה [ד"ה ס

הנאסר הנבלע בבשר ופושט לקדירה [טו]וה"ל מין במינו וגם חוששין בכל פעם שכבר חזר חלב הנבלע ופולט לקדירה שבזה ליכא למיקם מטעם דמין במינו הוא ולכן הוי דינא כל פעם אם יש ס' בחלב נגד כל הבשר אז החלב מותר ואי לאו החלב אסור וכ"ש הבשר שהרי אין בו לבטל החלב ואע"פ שסילקו בעוד שהחלב מרתיח ולא אמרינן [טז]דאיידי דטרוד לפלוט לא בלע מדאסרי' להשהות כלי הנגעל תוך היורה ולהגעיל כלים הנאסרים בכלי שני עם הנאסר בכלי ראשון אע"פ שהמים צריכין לרתוח כל שעת ההגעלה (ודלא כתשובות הגאונים) ובסמ"ג מוכח שהרי הדבר הנראה לעינים הוא לענין כשנותן ירק בקדירה רותחת משתנה מראית המים ובשר שמן נמוח בתוכו ונראה שומנו על הרוטב עכ"ל:

טו ודווקא יבש בלח שייך ביה ככרוש כמבושל אבל יבש ביבש שאינו בולע ממנו אין שייך חילוק בנגיעה בין לפי שעה לזמן ארוך וסגי להו בהדחה בכל עניין. ולשון הרוק"ח ואם חפץ להחמיר קולף מקומו. ולשון סמ"ג וסמ"ק ב' דברים יבשים כגון בשר וגבינה או כשרה ונבלה ושניהם חיים אפילו מלוחים הן אם הם יבשים וצוננים ונוגעים יחד סגי להו בהדחה ואפי' הן מלוחין ולחין רק שלא יהו לחים מחמת מליחה דמליחה כרותח מיהו אם הן מבושלין או צלויין והן לחין אפי' שלא מחמת מליחה בעי קליפה. וכתב בי"ד וכל דבר שצריך הדחה כגון היתר יבש צונן בקערה של איסור צונן אסור להעלותו לכתחילה דילמא אכיל ליה בלא הדחה וכו' כל כה"ג עכ"ל:

לא דין טיפת חלב שנפל ע"ג קדירה

א טיפת (הגה"ה) חלב שנפלה ע"ג קדירה רותחת של בשר לחוץ או משאר איסור ע"ג קדירה כתב בסמ"ק ובא"ז פ כ"ה מספקא לן בפר' דם חטא' בטיפה שנפלה על דופני כלי [א]אי מפעפע בכל הכלי או לתוך הכלי או לא. והילכך אם נפלה הטיפה כנגד הרוטב אפילו שלא כנגד האש ויש ששים ברוטב כנגדה מאחר שנפלה כנגד הרוטב אמרינן שמפעפע מיד תוך הרוטב קודם שמפעפע ברוחב הקדירה או

זר זהב

[טו] והו"ל מב"מ וגם חוששין וכו'. פי' והו"ל מב"מ דלר"י לא בטל וגם חוששין ומשו"ה לא נוכל לסמוך אטעימת קפילא כיון שגם החלב אוסר ולדידן אין נ"מ בכ"ז: [טז] דאיידי דטרוד וכו'. מגומגם קצת ועי' בתוס' חולין דק"ח ע"ב בד"ה שנפל: [א] אי מפעפע בכל הכלי או לתוך או לא וכו' משמע דג' ספיקות יש ובט"ז סי' צ"ב ס"ק י"ט השיג על הב"י שכ' דכל שמתפשט יותר בקדירה יש היתר יותר והט"ז כתב דאין סברא כלל לומר כן ואדרבה כל שמתפשט יותר בקדירה יותר אסור ע"ש ובאמת הוא לפ"מ שהובא דברי מהר"מ ור"י במרדכי פ' גיה"נ בקיצור אבל בחשו' מהר"ם שנדפסו שנת כת"ר ח"ג בסי' קכ"א שם מבואר להדיא מדבריו שאם הי' החלב מתפשט בכל דופני הקדירה הי' הכל מותר מאחר שיש בדופני הקדירה ס' לבטל האיסור וכ"ה ג"כ בהגמי' פ"ט מהל' מאכ"א סי' ג' רק שמספקא לי' אם הפיעפוע מתפשט בכל הכלי ועי' בחוו"ד סי' צ"ב שתמה מאוד על הסמ"ק מאי מספקא לי' ונדחק מאוד בדבריו ובאמת שם בתשו' מהר"ם הנ"ל מבואר היטב הספק דאמרי' זבחים ד' צ"ו מי דמי דם אינו מפעפע בישול מפעפע ועוד תניא וכו' עד בישל במקצת כלי טעון מו"ש בכל הכלי וטעמא מאי פי' טעמא מאי טעון שטיפה בכל הכלי דכתיב אם בכלי נחושת בושלה וכו' וקשה מאי קבע תלמודא טעמא וכי לא אמר טעם טוב משום דבישול מפעפע ונראה שהתלמוד חוזר בו ממה שאמר מקודם שהפעפוע מתפשט בכל דופני הקדירה ויש לדחות שהתלמוד אינו חוזר בו וכו', ע"ש, ועכ"פ מבואר מזה שג' ספיקות יש כד' רבינו היינו אי מפעפע בכל הכלי ואז מותר שמתבטל בבלוע שבקדירה ואם בתוך הכלי ג"כ מותר או שאינו זז הטיפה ממקומו מכ"ש דמותר ולכך פסק דאם נפל כנגד הרוטב אז ממ"נ מותר לכל הג' טעמים הנ"ל רק שיש לחוש לסברת ר"י שהובא שם בתשו' דשמא אינו מתפשט בכל הכלי רק שמתפשט סביב אותו מקום שנפל שם ונעשה נבילה ולכך כ' דלא קיי"ל כר"י בזה:

אינה מפעפע לתוך הרוטב כלל. ולכן מותר התבשיל ממ"נ שאי מפעפע לתוך הרוטב הרי נתבטל הטיפה בס' ואם אינו מפעפע להוכה מאין תאסר. מ"מ יערה התבשיל מיד ובצד השני שלא כנגד נפילת האיסור ואל אחוה להצטנן כך מאחר שנפל הטיפה כנגד הרוטב דשמא יפעפע יותר מכאן ואילך ולא קיי"ל כר"י שחושש כל פעם אפילו כשנפלה כנגד הרוטב דילמא אינה מפעפע בכל הקדירה או לתוך הקדירה אלא אוסרה עד ס' טיפים רוטב הבלועין בדופני הקדירה ואחה נ"נ וצריך כל פעם ס' בתבשיל לבטל ס' טיפין כדמייתי בשערי דורא [ב]דאיסור הבלוע אין אוסר היתר הבלוע וגם לא נהגין בתבשיל כסמ"ג שחושב מה"ט כ"פ כל הקדירה לחתיכה נבילה והרי אין ס' בתבשיל נגד דהא אף בכלי חרס לא אמרינן ח"ע נ"נ כדאיתא לעיל:

ב ומיהו אם נפל הטיפה בדופן הקדירה שלא כנגד הרוטב ושלא כנגד האש נהגו העולם לאסור התבשיל אפי' אם יש ס' בתבשיל נגד הטיפה דמאחר שנפל כנגד הריקן אז בוודאי מפעפע רק בדופני הקדירה לבדה וחיישינן שמא עלה אח"כ פעם אחת רתיחת הקדירה ונגע לאותו מקצת הריקן הקדירה שנאסרה או שמא יגע בו התבשיל עתה בעת העירוי קודם שתצטנן. וז"ל הא"ז אבל אם נפלו בריקן אעפ"י שיש צד היתר מ"מ נהגו העולם לאוסרו שהיינו אע"פ שאף בכלי חרס לא אמרי' ח"ע נ"נ כדאי' לעיל מ"מ נהגו העולם לאוסרו ואין להקל. וה"ה [ג]אפי' חממו רק מים נקיים בקדירה ש"ב ונפל עליה ט"ח על הריקן שלא כנגד הרוטב ובתוך מע"ל של נפילת החלב בשלו בה עוד בשר נאסר הבשר דמאחר שנפל באותו מע"ל ה"ל כאלו נפל באותה שעה עצמה של בישול הבשר:

ג אבל אם נפלה כנגד המים אפי' לא היה במים ס' נגד הטיפה מותר דאי לא עברה הטיפה לתוך הקדירה מתחילה אם כן ג"כ לא תעבורי מכאן ואילך. ואי עברה מכל מקום אין בקדירה מן החלב [ד]אלא לפי שיעור המדומע במים דהא בהיתר לא חשבינן כל החתיכה כבליעה עצמה ונגד הדבר מועט ההוא מסתמא יש ס' בתבשיל של אח"כ ומספיקא לא מחזקינן איסור:

ד וכתב עוד בסמ"ק ובא"ז ודוקא שנפל שלא לצד האש אבל לצד האש נהגו להתיר התבשיל בכל ענין שנפל עליו לפי שהאור שורפו ומייבשו מיד ודוק' בדבר מועט שהיינו בטיפ' בעלמא אבל נפל רוב חלב אפי' כנגד האש אין להתיר התבשיל

זר זהב

[ב] דאיסור הבלוע אין אוסר היתר הבלוע. עי' בט"ז סי' צ"ח סק"ח ובמשבצות שם: [ג] אפי' חממו רק מים נקיים בקדירה וכו'. ועי' בד"ג שכ' דנגד המים שרי ממ"נ דבהיתר לא חשבינן כל החתיכה כבליעה עצמה, ע"ש, וחמוה הוא דהא מיירי כאן שהקדירה הוא של בשר וא"כ האיך הוא מותר וכבר עמד בזה במשבצות סי' צ"ב ס"ק כ"ד וכתב שלא ידע להולמו, ע"ש, ולענ"ד פשוט הוא דמיירי שהקדירה של בשר אינו כן יומו ומ"ש כאן דאם בתוך מע"ל של נפילת החלב בשלו בשר נאסר הבשר מיירי שלא היה בו ס' נגד הטיפה וקמ"ל רק דל"א שנתבטל הטיפה בבלוע שבקדירה כמ"ש בדין הקודם רק שהטיפה עומד בפ"ע בקדירה ולכך כשלא היה ס' בבשר שבישלו אח"כ נאסר הבשר מהטיפה: [ד] אלא לפי שיעור המדומע במים וכו'. לכאורה לא היה צריך לזה דהא הוי נ"ט בנ"ט מתחילה נבלע בקדירה ואח"כ במים ומן המים עוד לקדירה אלא משום די"ל לקמן בשער ל"ד ד"ג מביא כמה דיעות דס"ל דנ"ט בנ"ט לא שייך אלא דוקא בעלו אבל לא בנתבשלו והכא מיירי שנתבשל ועוד איכא נ"מ בטעם זה אם היו המים נקיים חריף כגון בארשט שכ' הט"ז בסי' צ"ו דהוי חריף או בחומץ ועי' בחוו"ד ריש סי' צ"ה מ"ש בזה והוכיח מזה דין חדש דבשעת בישול לא שייך נ"ט בנ"ט ובפ"ת שם ובסי' צ"ו מביא שבתשו' ב"א דחה דבריו אבל ראיתי בסוף ספר דרוש וחידוש בתשובת פירות יבישים שנתיבשו בתנור שגם הגרעק"א הסכים לסברא זו ומי יבא אחריו:

כלל עשרים

דיני איסור לתוך היתר ודין בריה וחתיכה הראוי' להתכבד בפני האורחים ודין שחיטה וטרפה ודין סימני עופות טהורים ודין בשר בחלב ודין דם ודין בכור

א

ד ששאלת על העכבר הנמצא בשומן אווזים ולא אימרטט אך שערותיה נפלו ממנה.

אם שפכו מידי יום יום שומן בקדירה כשטגנו עוד האווזות, אם יש להסתפק שהיה העכבר בתוכו ושפכו עליו שומן רותח אז הכל אסור, כי השומן שנאסר אז נתבלבל בכל הקדירה. ואם ידוע שלא שפכו עליו שומן רותח, אם השומן הוא רך שהעכבר מתנענע בקדירה ממקום למקום אז הכל אסור, אע"ג דהוא צונן, כיון דשהא בתוכו זמן ארוך קיי"ל[1] כבוש הרי הוא כמבושל ואוסר כל סביבותיו. ואם הוא קשה אז יטלו סביב העכבר כדי נטילה והשאר מותר אם יש בשומן ס' לבטל העכבר. וכדי נטילה הוא שיעור אגבע. ושלום.

אשר בה"ר יחיאל ז"ל

ב

ושאמרו לך שאני מתיר כ"ט זיתים של היתר שנפל בו זית של חלב ובקדירה אחרת היו בו ל' של היתר ונפל לתוכה זית של דם ונתערבו יחד אלו שני תערובות.

ודאי אני מתירן אעפ"י שכל תערובות היה לבדו אסור, הותר כשנתערבו יחד בשוגג. אי בעית אימא סברא, אי בעית אימא מתניתין. אי בעית אימא סברא, דכל איסור בטל כשאינו יכול לתת טעם בהיתר וטעם דם וחלב אינו שוה, הרי שנתבטל טעם החלב בששים וטעם הדם בס', דמה לי איסור המבטל איסור ומה לי היתר המבטל איסור, רק שיתבטל טעם האיסור ולא יהא עוד לו ליתן טעם בהיתר. ולכוותיה אמרינן בזבחים פרק התערובות[1] אמר ר"ל הפגול והטמא והנותר שבלען זה בזה ואכלן פטור, אי אפשר שלא ירבה מין על מבירו ויבטלנו. ש"מ תלת, ש"מ איסורין מבטלין זה את זה. והשתא אפילו דבר שבטל ברוב איסור מבטל איסור, כל שכן דבר שאוסר בנתינת טעם שהאיסור מבטלו כמו ההיתר. ואי בעית אימא מתניתין, דתנן בפ' שני דערלה[2] הערלה מעלה את הכלאים והכלאים את הערלה והערלה את הערלה, כילד מאה של ערלה שנפלה למאתים ואחר כך נפלה מאה ועוד של ערלה או של כלאי הכרם זו היא שהערלה מעלה את הכלאים והכלאים את הערלה והערלה את הערלה. וקאמר עלה בירושלמי[3] לאו דוקא מאתים אלא מאה ומשעים ומשע דאילו מאתים ממש כבר נתבטלה הסאה שנפלה למאתים ולא בעי תו לירוף, אבל כשנפלה לקל"ט נאסר הכל וכשנפלה עוד סאה ועוד של איסור מצטרף איסור האחרון עם היתר הראשון והותר הכל. וכל שכן דבר שמתבטל בנתינת טעם כדפרשינן לעיל. ואתה שלוש וכל אשר לך שלוש כנפש

אשר בה"ר יחיאל ז"ל

ג

ותולע[1] הנמצא בפרי מבושל אני מתיר האחריס כי טעם התולע בטל בס' ואף בפרי יש ששים לבטל תולע שבו שכך שיער רבינו מאיר ז"ל[2] שאין לך פרי שלא יהא בו יותר מס' כנגד התולע שבו. ושלום.

דודך אשר

והתולעים הנמצאים במלח ובקמח שקורין מילווי"ן למה לא יהו אסורין מאן יימר דלא פרשי ושרצי על האדן ומוזרין.

ד

וששאלת על תבשיל הנאסר מחמת בריה אם הקדרה אסורה. דע כי התבשיל שנאסר מחמת בריה כגון חתיכה הראויה להתכבד שנתבשל עם חתיכות ודג טמא עם דגים טהורים, ואינו מכיר האיסור, ואם היה מכירו היה משליך האיסור וכל השאר היה מותר כי יש בה יותר מששים לבטל האיסור, ועתה שאינו מכירו הכל אסור, כי חתיכה הראויה להתכבד בפני האורחים אינה בטלה וכן בריה לא בטלה, החתיכות דוקא והדגים כלם אסורים מחמת איסור המעורב בהם ואינו בטל מחמת חשיבותן. אבל הרוטב והקדרה מותר כי אין באיסור כדי לתת טעם בהם כי הוא בטל בששים, ואם הכירו האיסור הותרו אף החתיכות והדגים, נמצא שאין איסורן אלא דחיישינן שמא יאכל האיסור ולא מחמת נתינת טעם. הילכך הרוטב והקדרה מותרים. ושלום.

אשר בן ה"ר יחיאל ז"ל

ה

והריאה הסרוכה להרת עריפה דאין מירכה כשרה אלא בנמצר המזה משוס דהייט רמיתה.

א 1 חולין צז, ב, וש"נ.

ב 1 עח, א. 2 מ"ג. 3 פ"ב ה"ב.

ג 1 שתי התשובות שבסימן זה נשלחו לר' משה הכהן, ראה להלן כלל כא, א (א. ע' 37). 2 מהר"ם מרוטנבורג תשובות פסקים ומנהגים ב חלק הפסקים סימן סב.

ותולין קיח:) מלוח הרי הוא כרותח כבוש הרי הוא כמבושל ובפרק בתרא דע"ז גבי עבבדא בשבת כתב הרא"ש (קי"ח) תימה להאי שבלא טולן ומלא טולן הם לחמה נאקרו בגמילה כשבבר וי"ל שאסה בו זמן מרובה והוה ליה כמין כבוש ופליגו טעמו בשבר ובחומץ ולא פירשו התוספות כמה יעמוד בחומץ ובשבר לבטלו כבוש כמבושל ומעתה בשם מיבש"ל לאם שהה בתוכו יום שלם מע"ל נקרא כבוש ובולע ופולט כמבושל ולהיה מלחמינן (ח) בחולין בשר בחלב מילוש הוא אלו תרי ליה כולי יומא בחלבא שרי ואי בשול ליה לאקור ומה מילוש הוא כל מיקומין שבמורה כמי לינם כך לגוזן בגוזן לא מיתסר ולא בגע אלא ואלו זהו מלוסין בל מיקומין שבמורה אע"ג לגוזן בגוזן לא בגע אם שלאו יום שלם כאקרו מעטם כבוש ובבשר בחלב מילוש הוא אלינו נאקר אלא לדך בטול עכ"ל וכ"כ ג"כ בפרק אין מעמידין (ע"ז פ"ב פי' ב) והמרדכי כתב שם (קי' תתמ) בשם ר"ת דבשהה ג' ימים הוי ככבוש והבא לאיס מפרק אלו עוברין א) וכ"כ בפ"ב דבולה (קי' תתעב) ח"ל בלאה לבבוש מיקרי שבהה בבר ג' ימים בדבר לא ולא הוי כמבושל ופולט טעם וקולט טעם בלחמינן בע"ז (נב:) בנקניס של גויים ממלאים שבהה ימים ומערן מע"ל וכפולטו כך בולטו מה פולטו ג' ימים אף בולטו ג' ימים והיינו דקאמר בע"ז (עה:) כל שמבגיסו לקיים (ג' ימים) מקור ביינם מע"פ שהות לוגן ומבגיסו לקיים ג' ימים מקור וכ"פ לאחי"ה (מולין פי' אלף וקיל) אמנם ר"ת פירש בשם מיב"א דבשמיית יום ולילה משום כבוש כמבושל ולאיה מבא לאמרינן (פסחים מז:) בשר בחלב מילוש הוא אלו תרי ליה כולי יומא בחלבא וכו': **וכתב** המרדכי עוד שם (שלה פי' תרעב) בכל מקום פרש"י בכל מקום בחומץ אבל בלא חומץ אינו כמבושל ולא"ל לומר כן לתנן פ"ז דשביעית (מ"ז) ודל יון שבבשו בזמן מלא מיבר בדיעות אלמא בלא חומץ הוא נעשה כמבושל אלמא בפע"ז (פשוט קוטעא אל"ל) בשם הרא"ש ולכי אמרינן בכוש הרי הוא בבשר בחומץ ולוי בלפרש"י ע"כ ולאיו יודע איזה לפשר שהרא"ש כ"כ שהרי הבלא לאיה לומר לבבוש הרי הוא כמבושל בשמיית יום מבשר בחלב הוא כמבושל ב) ובתשובות הרשב"א (מ"ח פי' מקיר) מה שאמרת לבל שאין לו קיומא [בבשר שבולין בבוש] קומם מלוחה שאינו בולע מן הלם ג"ז פשוט ולא אמרינן ג) אלא בבלים הריפוים בחלא וחומץ (בבשר שבולים לומם) וכיולא בהלו וכלאמר שמולל מלוח הרי הוא בדותא בבוש כמבושל וכלאמר בבלי יומא (מולין קיב:) בשר יוכה לבפל לבלא לבמלה וגרגרין בפרק אלו עוברין (שם:) לוגן לחוך לוגן ד"ה מותר ולא נתן שיעור כמה יהיה זה בחוץ זה חה פשוט עכ"ל. ולבני הרא"ש שבתב בשם מיבב"ל בלע"ל לבנים של עשים ועיקר וכך הם לבני רבינו: **בבוש** בלוי כתב הרא"ש בבוף פרק כ"ה (קי"ט מט) בשיעורו הוי בלילו נתנו על האור הרי שיתיה ותמהל לבשל אם ובבשם בחוך לאיר בשיעור זה נאסר כל מה שבחוך לאיר ובפחות בשיעור זה לא נאסר אלא הרי הוא בדותא בבוש אלא בלי קליפה כמין מלוח הרי הוא בדותא ע"ל ומבשר בלמוד לבבוש (ג) בחומץ שעל שיעורה בשיעור זה אינו אוסר בדותא בבוש הרי הוא בדותא אלא בלי קליפה. **כתב** הרשב"א (תוס"ה ד"ה אל"ל ד) בל הבבושים הרי הם בבבושים בלומר לענין שעשה לאיסור מתפשט בכולו בלבד שמתפשט בבבשל ואינו מתר בגעולת מקום בלבי וכך הם לבני רבינו: [בדק הבית] כתב רבינו ירוחם (נת"ו אות בט קלט:) בבוש הרי הוא בבבושל זולתי בשר וחלב דאפילו חרי ליה בולי יומא שרי ע"ל ונראה לי דהיינו להיתר הנאה אבל לעולם אסור באכילה וצ"ע [ע"כ]:

ב ואם הוא חם שהיד סולדת בו אז אוסר כמו מבושל. פשוט הוא דלאו מבבוש שבתעבר בהיתר בלונן אם שהה בתוכו יום שלם מבושל בבלי אלא בלי שני אפילו לבלון מאי מוסר בלו מבושל ולאוסר בבלו וכן מוכח בהלכה בקמוך שהבא לבני רשב"א שבתב אלא בל מבושל ולאוסר בבלו וכן מוכח בהלכה בקמוך שהבא לבני רשב"א שבתב אלא בל

דרכי משה

קה (א) כתב באיסור והיתר הארוך בלל ל' (דין א) בל בבוש בבבושל דאורייתא ולבן ספק אם נבבש יום שלם ספיקו דאורייתא לחומרא אבל בבוש בשר בחלב הוי דרבנן וספיקא דרבנן לקולא. עוד בתב (שם דין ד) חתיכה שנפלה מקצתה לחלב ומקצתה חוץ לחלב מה שבתוכה אסור ומה שבחוץ מותר דאין חלב מפעפע למעלה בצונן עכ"ל. ובהגהות שם (בסוף הספר לשער ל דין ב) בשם מהרי"ש דבולה אסור דבבוש בבבושל ומתפשט שפיר בכולו אפילו ע"י צונן ד) עכ"ל וע"ל סימן ס"ט מדין זה:

פרישה

(ב) ואם הוא חם שהיד נבוית בו אז אוסר כמו מבושל. פירוש אפילו הוא בלי שני ואינו כמו מבושל בבלי אלא בלי שני הבשל ומבלינו כמו מע"ל ולאוסר בבלו וכן מוכח בהלכה בקמוך שהבא לבני רשב"א שבתב אלא בל מבושל ולאוסר בבלו וכן מוכח בהלכה בקמוך שהבא לבני רשב"א שבתב אלא בל

דרישה

אמרינן בבוש הרי הוא כמבושל הני מילי בבבוש בחומץ וציר כדפרש"י ע"ב ואיני יודע האיך אפשר שהרא"ש בתב בן שהרי הביא ראיה לומר דבבוש הרי הוא כמבושל בשהיית יום מבשר וחלב והתם אף על גב דלא הוי חומץ וציר הה מחסר אי לאו דחידוש הוא עכ"ל בית יוסף ואפשר ליישב דהרא"ש בא לומר דבחומץ מקרי בבוש אף שלא שהה מעת לעת והא ראיה דגם רבינו בתב בסימן ס"ט (קיב:) בשם הרא"ש דנפל לתוך הציר נקרא בבוש והרי הוא כמבושל ומבואר שם דשיעורו בכדי שיעמידנו אצל האש וירתיח והיינו טעמא דמליחה כרתיחה וכן בתב הרא"ש בפרק בתרא דע"ז גבי עבבר שנפל לשבר שבתב שם ד"ל תימה דהאי שברא חלא צונן הם ויש לומר ששהה בו זמן מרובה והוי ליה כמין בבוש ולא פירשו (התוספות) [התוספות] כמה יעמוד בחומץ ושבר דנחשביה לבבוש כמבושל ושמעתי בשם ריצב"א דאם שהה בו יום שלם מעת לעת מקרי בבוש כי הראיה מבשר וחלב כו' עד באן לשונו ונראה דבוונתו נמי דלבל היותר אין צריך אלא מעת לעת אפילו בשבר וכיוצא בו ומינה נלמד דבחלא וציר דאפילו בפחות סגי בל חד לפי שיעורו וק"ל. וי"ל דדעת הבית יוסף היה בחמיהתו דהשוה דעת הרא"ש לדעת רש"י ועמ"ש המרדכי שהביא בית יוסף בבן בענין זה: (וכתב האיסור והיתר הארוך חדרבי משה הביאו בל בבוש כמבושל דאורייתא ולבן ספק אם נבבש יום שלם ספיקו דאורייתא לחומרא אבל בבוש בשר בחלב הוי דרבנן וספיקו לקולא דמן התורה אינו אוסר אלא דרך בישול ממש. ובבוש כמבושל אסור אפילו מה שחרץ לבבישה. עד באן המגיה): [ב] ואם הוא חם שהיד נבוית בו אז אוסר כמו מבושל. בבר בתבתי בפרישה דמיירי בבלי שני ובמו שהוכיח בית יוסף בסוף דבריו אבל מה שרצה להוכיח ברש דבריו דבבלי ראשון לא איירי משום דאי בבלי ראשון מאי אוסר כמו מבושל דקאמר הא זה הוא בישול עצמו ואי בבלי שני אפילו יד סולדת בו אינו מבשל ובמו שבתבו התוספות בר' ע"ל בית יוסף נראה שאין הוכחה מזה דאפשר לומר דמיירי בבלי ראשון והא דקאמר אוסר כמו מבושל ר"ל אע"פ שאין בו רותב וגם שלא שהה איסור זה בקדירה בשיעור בישול דאדלעיל קאי שבתב בבוש יום שלם הרי הוא כמבושל ועלה קאי דאם לא שהה שם אפילו נטל מיד האיסור משם דינו כמבושל לענין זה דמפליט ומבליע מיד האיל והא בלי ראשון גם נוכל לומר דמיירי בבלי שני ומ"ש אוסר כמבושל אע"פ שאינו מבשל אפילו היד סולדת בו מ"מ הוא כמבושל לענין זה שמפליט ומבליע כמבושל ולבן אוסר אע"פ שאינו מבשל גמור דלענין איסורא לאו בבישול תליא מילתא אלא באם מבליע ומפליט:

חידושי הגהות

קה [ח] בחולין (קח.) אימת דבשר בחלב מילוש הוא אבל לא מפרש בתם מלוי מילוש"ה ע"ש בבבש"ר ותוספות לף בפסחים (מד:) עם אימת לאלא מילוש"ה אלא תרי ליה וכו': [ב] הרואה עומד מסמפלא ע"ז לבא בקיומן בקומה (קסג:) וכן בר"ש זה בתב הרב בית יוסף דגם בחומץ בעינן מע"ל ולוי מתב בלן לתמות בבוש בחומץ לוי וכבר מתהו מה בל הפוקקים לשונות ומחמרומים ובתב בהגבת הגלמה בשם אלמים ויהרה שהרב בית יוסף בעלמו בתשובה בתב לישב בלומר אלא אימת לאו בר לענין אלא שהה פחות תשיעורו אינו אוסר אלא בלי קליפה אבל בבבה אבל שיעורו לאקור לענין זה לא אמה לאו ותרץ לאמוק עלמו לישב לבריו בשלמן ערוך שיין בס"ד (פ"ה ס):

הגהות והערות

קה א) כן הוא במרדכי מס' ע"ז ובגליון שם ר"מ מחק זה אבל המרדכי בביצה מביא ראיה מפסחים פרק אלו עוברין (מד:) לדעת האומר שבבבש הוי מע"ל מהגמ' בשר וחלב חידוש הוא דאי תרי ליה "כולי יומא" כו', ע"ש: ב) עיין שו"ת ס"ק ב' שבתב שבותת הגר"מ מפליאה אי הרא"ש מלוגיל שודרבו להביאם, ובהגהות יעב"ץ הגיה הרא"ם: ג) פירוש דלא אמרינן בבוש בבבושל אלא בדברים הדריפים וכו': ד) באו"ה מסיים "ושאלתי לענין מה שלמעלה מן הציר, ולא הבנתי היטב אם השיב לי גם על מה שמחוץ או דוקא על מה שתוך החלב, ותריך שאילה". (עיין יד יהודה פירוש הארוך את ב):

נפל ומ"מ אם נפלה לבדה בקדירה א"צ ס' אף נגד הקטנה הואיל ולא הוברר האיסור כדאי' לעיל:

ו וחתיכת בשר שנאסרה מבליעת נ"ט חלב חשובה לכל דבר איסור מגופו כדאי' לעיל אבל אם נאסרה מנפי' ובליעת חלב אע"ג שמפעפע מ"מ ל"ד להא דאינה אוסרת חבירתה כולה מאחר שאין האיסור דבוק בה ונ"נ קודם אלא היכא שאין בשתיהן לבטל החלב ואוסר אפי' שלישית ורביעית אם אין בכולן לבטל וא"כ אותו האיסור אין מטע' נגיעת חתיכת האיסור אלא מחמת האיסור עצמה המפעפע לשם (וכן השיב מהרי"ש) ולב שלם וכחל שנתבשלו בדמה וחלבה וכן כל שאר בשר שנתבשל בלתי מליחה אע"פ שהאיסור מדם עצמו ונבלע בכולו לא מיקרי איסור מגופו ואי נוגעות חמות לחתיכות אחרות אפי' ליכא ס' מותרות שאפי' זו ע"ג זו שהרי גוף החתיכה של היתר היה והיתה מותרות לאכלה חי בלתי מליחה כלל כדאי' לעיל ומה שנאסר ע"י הבישול אינו אלא מבליעת איסור שחוזרת ובולע דם פליטתה והילכך לא אמרינן שמפעפע ביבש אפי' לכדי קליפה ואפי' בחתיכה שמינה. שיותר לא יהא כח לנאסר כו' מיהא נראה דיש להחיר בהן יותר מהנאסרו מבליעת איסור ממקום אחר להצריכה מיהא קליפה וה"ה לענין ביטול אי הוה חתיכה הראויה להתכבד ונתערבה בטלה שפיר בלח וביבש כשיעור כדאמרינ לעיל וכללא הכי הוא אם האיסור מגופו הוא ושוכבות זו ע"ג זו אפי' אם רק השלמעלה חם לבדו או זו בצד זו ושניהם חמים נאסר ההיתר כולו אבל אם רק השלמעלה חם או שיבש זו בצד זו ורק אח' מהן חם אז אם אין איסורו מגופו ושניהם חמין וזו ע"ג זו אינו איסור אלא כדי קליפה. (אבל אם אין איסורה מגופו ורק א' מהן חם אפי' שוכבת זו ע"ג זו אפי' קליפה לא בעי) ודינא תתאי גבר היינו בין בלח בין ביבש כדאי' לקמן בתשובות כלים הצריכין הגעלה. וכ' במרדכי פ' כ"ה ואסור לשפוך מכלי שיש בו שומן בשר לתוך כד של שומן טריפה חם שדולק ונימוח מטעם דתתאי גבר ומחברו בניצוק דתנן בפ"ח דמס' מכשירין המערה מצונן לחם טמא. וה"ה לאיסור והיתר עכ"ל ומסתמא דוקא לכתחילה וכן משמע קצת ל' ואסור מדלא נקט טריפה:

ל דין כבוש כמבושל:

א בפ"ב דביצה ופ' כ"ה אמר שמואל כבוש הרי הוא כמבושל פי' כל דין שנוהג באיסור שנבלע בהיתר ע"י בישול כך דינו אם נכבש בתוכו כשיעור כבישה. אפי' צונן בצונן. וכ' שם במרד' פ"ב דביצה בשם ראבי"ה [א] ואפי' בלא חומץ ודבר חזק. אלא אף בשאר משקין שאין חזקין וחריפין כלל דתנן פ"ז דשביעית [ב] ורד ישן שכבשו

זר זהב

[א] ואפי' בלא חומץ ודבר חזק וכו'. זה כ' כלפי מ"ש רש"י בחולין דצ"ז ע"ב ובשא"מ דכבוש הוא דוקא בחומץ או בשאר דברים חריפים כמ"ש הב"י ובאמת כ"כ גם הר"מ בפי' המשנה דתרומות פ"י מ"ח דג טמא שכבשו עם דג טהור ופי' ג"כ שכבשו במלח או בחומץ וג"ל קצת ראיה לדבריהם ממנחות דפ"ה במשנה מן הגרגרין שנשרו במים ולא מן הכבשים ולשני הפירושים שפירש"י שם מוכח דבמים מקרי נשרו וכבוש הוא בדבר אחר לא במים וכ"ה שם בד' פ"ז ע"א שמן זית כבוש שלוק שרוי אך ברמב"ם שם משמע שגרגרים רותים הם ב' דברים, וע"ש בתויו"ט, ועי' בחשו' הרשב"א המיוחסות להרמב"ן סי' קנ"א באמצע החשו' שכתב זה לדבר פשוט שכבוש הוא רק בחומץ או בציר והביא ראיה מדאי' בפסחים ד"ע צונן לתוך צונן ד"ה מותר ולא נתן שיעור כמה ישהא זה בתוך זה ועי' בס' ברכות ראש על נזיר בשיטת טעם כעיקר דל"ז בד"ה יליף מבב"ח באות ח' שכ' שבשיטה זו מתישב כמה קושיות וכתב דלאו דוקא שנכבש בחומץ אלא אפי' אם לא היה חריף בשעה שנתן רק שאח"כ נתחמץ ופשוט הוא: [ב] ורד ישן וכו'. על ראיה זו יש לגמגם קצת דהירוש' שם הובא שם בשנות"א להגר"א ד"ל מפרש בלשון אחד דרק שמן חדש מפליט ולא שמן ישן וזה קרוב לסברת

בשומן חדש חייב בביעור אלמא בלא חומץ נמי הוה נ"ט כמבושל עכ"ל. והילכך היתר שנפל לתוך איסור ושהה בתוכו כשיעור כבישה בכל שאר איסור לבד מבשר בחלב. אפי' צונן ותפל בצונן ותפל בדבר שאין מחערב האיסור תוך ההיתר שהיינו דבר יבש בתוך דבר לח כגון בשר תפל שנפל לתוך דם או י"נ או במשקה אחר אפי' שאין איסורו מגופו. וכן שרץ מת שנפל לתוך מאכל צונן שיש בו רוטב או שאר ליחלוחית ומשתהו ביה יום שלם אסור מה"ת דכבוש הרי הוא כמבושל דודאי בולעין זה מזה כדאי' לקמן והיינו בכל שאר איסורין לבד מבשר וחלב שאין איסור שרייתו אלא מדרבנן כדאמר בגמ' בשר בחלב חידוש הוא דאי חרו ליה כוליה יומא שרי מדאוריי' דדוקא דרך בישול אסרה תורה ואי לא בלע מן החלב מאי חידוש ובליעתה בכולה כמו הבישול:

ב וכתב לשם במרדכי פ"ב דביצה בשם מהר"ם וריב"א וכ"כ באגודה דכבישת יום שלם ר"ל מעת לעת. ובהכי סגי ליה מדאמרינן בשר בחלב חידוש הוא דאי חרו ליה כולא יומא וכו'. גם שמעינן מהכא מדאמרינן מותר מדאוריי' ש"מ שמדרבנן מיהא אסור בשריית יום שלם דהיינו מע"ל והילכך שריי' בשר בחלב אין איסור אלא כשידוע לנו בודאי שהבשר שרה בתוכו מע"ל כגון שהחלב היתה מכוסה מע"ל קודם שנמצא בה הבשר או בכה"ג שיש רגלים לדבר ואי לאו הכי מותר דשמא עתה נפל דספק דרבנן לקולא. אבל בשאר איסורים שמדאוריי' הן [ג] הוי ספיקא לחומרא וכבר [ד] איתרע ליה חזקתיה:

זר זהב

הפסקי תוס' בפ"ב דע"ז סי' ע"ד שכתב דשמן זית הוא עז ומפליט אף בצונן [ואף דמה שהוציא זה מדי' התוס' שם ד"ה דליפתן אינו מוכרח די"ל שכונת התוס' כמ"ש רש"י בד' ע"ד שמבשלין את הזתים] וא"כ י"ל דרק שמן חדש הוא עז ומפליט ולא שמן ישן ועי' בפי' הר"מ שם שכתב דוורד בשמן אינו מפליט רק כשיכבוש ימים רבים. וא"כ לכאורה מוכח מכאן להיפך. ומ"מ יש לומר דידעו חז"ל דטבע הוורד דוקא שלא יפליט בשמן במעל"ע אבל שאר דברים מפליטין אך עכ"פ אין ראיה מכאן לכבוש מעל"ע ועי' בנוב"ק סי' כ"ו והרא"ש בע"ז פ"ה גבי עכברא בשיכרא הביא מפסחים מ"ד בב"ח חידוש הוא דאי חרו לי' כולי יומא בחלבא שרי הרי דכבוש מעל"ע הוי כבוש ועי' בנו"ב שפקפק גם על ראיה זו ורוצה להשיא ד' הרא"ש לכוונה אחרת שדעתו רק להוכיח מכאן דשיעור כבישה הוא מעל"ע ולא כהאומרים דבעינן ג' ימים אבל אינו מוכח מכאן דכבוש כמבושל די"ל דמיירי בדבר שיש בו פילי ובקעים שבולע אפי' בצונן וכולה יומא משום רבותא דבו"ח ונקט כולו יומא שהוא באמת השיעור היותר גדול למאן דאית ליה כבישה אבל סתם גמ' אפשר דלא ס"ל כבוש כלל, עי"ש שהאריך בזה, אבל באמת ראיתי שגם בס' התרומה סי' ע"ב מביא ג"כ ראיה זו ולא מזכיר כלל מעל"ע רק שמביא מזה ראיה דאע"ג דצונן הוא מ"מ בולע זמ"ז ע"י שרית זמן גדול כדאמרי' דבו"ח חידוש הוא וכו' ואי לא בלעי מהו החידוש עכ"ל הרי שמביא מכאן דבולע בשהיית זמן גדול אף שהוא ג"כ סובר בסי' ס"ג שגם בחי באית בי' פילי אוסר בכולו וכמ"ש הש"ך בשמו בסוס"י צ"א מ"מ לא משמע ליה לאוקמי כאן באית ביה פילי דמלשון הגמרא משמע דבב"ח חידוש הוא בשניהם דמותרים ואי משום פילי התינח בשר אבל חלב מאי חידושי' והא דלא מייתי בס' התרומה מד' שמואל דאמר כבוש ה"ה כמבושל אפשר שמפרש ג"כ כרש"י שכבוש הוא בחומץ. ומה שחקר שם הנו"ב מאין הכריעו הפוס' לפסוק כשמואל דכבוש דכמבושל הא ד' יוחנן פליג עלי' חולין קי"א וקי"ל דשמואל וד"י הל' כר"י נראה לע"ד משום דהברייתא בביצה ט"ז מסייעא לשמואל דאי' שם חבשיל זה אפי' שלוק אפי' כבוש וכו' ומדלא אמר אפי' מלוח מוכח שרק בכבוש התירו לערב שהוא כמבושל ולא במלוח שאינו רק כרותח וכמ"ש המג"א בסי' תקכ"ז סק"ג והא דלא מקשה בחולין שם על ר' יוחנן מברייתא זו דביצה אפשר משום שיש לדחות דמיירי בכבוש ואח"כ בישול וכמ"ש בתשו' חכ"צ סי' ק"ל: [ג] הוי ספיקא לחומרא. בנו"ב סי' הנ"ל מקשה עלה דכבוש במבושל מפ"י דתרומות כל הנכבשין זע"ז מותרים אלא עם החסית ועוד מכמה משניות ועפ"ז העלה דלאו

מקפקא שמא נכבש בו יום שלם אע״פ שכשבא לפניו הוא קשה אע״כ ידענו בברור שלא היה יום שלם רך אחר שנכבר לתוכו וכן אם יהיו שהיה רך יום שלם ומתקשה אח״כ ולא ידענו אי איתה בו העכבר כשהיה רך או לא אסור מיהו בכל זה מותר אי אוכא שפיר מה שאין כן בעיולה עליו רותח כל זה העלה בת״ח שם וע״ש: ח) ובמקום שהשומן מאוס כו׳. כתב בא״ה בכל ל״ב דין כ״ו וה״ה לדיליה נמי ח) אם הוא מאוס עליו אמיתו שאין מאוס לאחרים אסור לו אפילו בשאם ומאה אם הוא מאוס עליו עדיין עכ״ל וכ״כ בספר אפי רבבני דף כ״ז ע״א: ט) אם ההיתר רבה עליו כו׳. אע״פ שיש בו חיות בכלי אכילת פרס מותר כן כתב הרשב״א (תוס״א כ״ד ש״א כ:) וכתב הב״י אע״פ שיש מולקים בשאר בטול״פ (וכמו שכתבתי בסי׳ ק״ג ס״ב) כלומר ׳ בדברים הפגומים מעצמם מוליח ועוסה גדול יש לחלק ביניהם וק״ל עד כאן ועמ״ש ס״ק (ק״א) [ק״ז] (ס״ק ז):

אדם בודל מהם למיאוסן אפילו נתערבו בתבשיל ט ונמחה גופן לתוכו ט) אם ההיתר (ח) רבה עליו מותרים ומכל מקום כל שאפשר לבדוק ולהעביר במסננת בודק ומסנן. (יב) (מיהו בחלא ושכלא יש לחוש כמו בעכבר (כ״י לדעת הרשב״א):

סימן קה

דין איסור שנפל לתוך היתר. וכו׳ י״ד סעיפים:

ד״א (א) [א] ג א איסור שנשרה ב עם היתר ג כ ג) מעת לעת לשום בו שכר לכתחלה דבין כשך הקילו אחים בשל מתכות אין מגיריכין ק׳ כגדו בדיעבד כי אם שבאקר ע״י דומחין אך לכתחלה מותר לשרות בו פעם אחרת דהא אין שורין הבשר הכי מע״ל עכ״כ עוד בכלל ל׳ (דין ט) וז״ל דמאחר דאמרינן כבוש כמבושל אף בכלי אמרינן שבמעת לעת בלע הכלי א) מידי דהוה אחבית דיין כשך לדיעך הגעלה ב) וכן בהיתר שנשרו בכלי של איסור בן יומו וכן איסור שנשרה בכלי של היתר מע״ל שאסור הכל עכ״ל. ולא אוכל להבין למה יאסר ההיתר בכלי של איסור בן יומו דהרי האיסור מחמת כבוש הוא אחר שיעור כבישה שהוא מע״ל שאסור הכל בן יומו ואין לו בכלי כח לאסור ההיתר שנרוי בתוכו ב) (א) ואינו דומה לחבית יין כשך שבריך הגעלה אע״פ שיש לו זמן רב דהיינו כל י״ב חודש אפני שנעמו לשבח כשנתנו בו יין א) (שכר) אבל בחמת שאר משקים מותר ליתן לתוכו כדאיתא בסי׳ קכ״ז (ס״ד) והוא תלמוד ערוך בפרק אין מערבין (ע״ז לב.) ומזה תמה אני ג״כ מאד על מ״ש לעיל והא דשרי בסמ״ק לתת בו שכר לכתחלה דמה לו לכתוב כן בשם סמ״ק דבהדיא איתא כן בפרק אין מערבין (שם ע״ב) דרבי יצחק ב) שרי ליה לרי חייא לאחרמי ביה שיכרא והטעם שהם פגומין עם היין כמ״ש בסי׳ כ״ט ס״ז (ס״ק עו) ויותר אני תמה מה קשה לו מגמרא שכר לתתם הוא פוגם היין ובאיתי בד״מ סי׳ ק״ט ג) וז״ל מלכתב לו״ה בכלי שנרו בו בשר מע״ל דאסור הכלי ומומר לאחור ולשרות בו בשר דהא אין שורין הבשר הכשר מע״ל משמע לאי שורין הבשר מע״ל אסור לכבוש משבינן כמבושל ממש ואם שרו בשר מיאוסר כגון יין כשך וכיוצא בו בכלי מע״ל אסור אם הוא מע״ל עכ״ל ותמהתי על זה דהא אמרי׳ בגמרא שזכרתי לחותר לתת בו אבר מיאוסר ואם בשר היתר דקאמר קאי על היין קשה למה צריך ללמוד מלו״ה זה הרי הא משנה ערוכה היא (ע״ז כט.): דקנקנים של גויים אסורים ועל עיקר הדין שבתבו

(ג) שמא היה השומן רך. אבל אם ולאי ידוע לנו שהשומן היה תחלה רך רק שיש קפק שמא תוך שיעור כבישה נתקשה דהיינו תוך מעת לעת מן הכפילה בזה אזלינן לחומרא ולא כאו״ה כלל ל׳ (דין ז) שמתיר אם בא לפניו כשהוא קשה אבל זה מותר שעיינו עליו וידוע שלא היה שם העכבר כשעיינו עליו והשומן בא לפניו כשהוא קשה (תשובת הרא״ש והגהת מיימון פט״ו והגהות מרדכי לחולין והגהות ש״ך ובאחרון) וכן כמלא העכבר עליו ח) אבל ליה בנעילת מקום ולא מחזקינן איסור (ג) שמא היה השומן רך כשנפל שם ונכבש הוי כמבושל למותר ה) מכח קפק קפיקא ז קפק נפל שם כשהיה קשה ואם תמלא לומר כשהוא רך שמא נתקשה קודם שעור (ו) כגישה: (ד) ח) [ז] ובמקום שהשומן מאוס לאכול (ה) אסור להלעיקו גם כן בבית הבכנסת משום הקניבהו בא לפתחך ח) (ר״ן בשם גאון והרשב״א פג״ה ור׳ יוחנן זאו״ה בשם מרדכי פג״ה והתחבר בא״ח סי׳ קכ״ל קי״ב) (ה) ב) ובמקום

(ז) הפסד גדול יש לסמוך לדברי המקילין:

ג (ו) [יא] ט דברים המאוסים שנפשו של אדם קצה בהם כנמלים ח וזבובים ויתושים שכל אחד מהם ט) אם ההיתר (ח) רבה עליו מותרים ומכל מקום כל שאפשר לבדוק ולהעביר במסננת בודק ומסנן. (יב) (מיהו בחלא ושכלא יש לחוש כמו בעכבר (כ״י לדעת הרשב״א):

קה ד (א) איסור שנשרה עם היתר כו׳. ד בא״ה כלל ב׳ (דין ח) כתב לאם נשתהה הבשר בשריתו מע״ל ולאי אף הכלי אסור בדיעבד ה וצריך ס׳ נגד כולו אם הוא של עץ הוא מכם אם מע״ל לא נעשה כבוש בן יומו ואין לו בכלי כח לאסור ההיתר שנרוי בכבוש כמבושל אפילו בכלים ולא אמי לחבית יין כשך דשרי בסמ״ק

מעגילה ואפילו שבולאי היה רך בעת האיסור דשמא נתקשה תוך מע״ל לגפילת העכבר והבילה דאיה ממה לחמרינן (טהרות פ״ג מ״ה) כל הטומאות הולכין אחר שעת מציאתן וחולק עליו בת״ס (כלל כב דין ט) וד״מ (אות ג) דבספק אחר אזלינן לחומרא: (ד) ובמקום שהשומן מאוס כו׳. פירוש שהוא אסור להאיכו לדית בזה שעיש וכן העתיק בד״מ (אות ג) בזה הלשון הואיל והוא אסור לאכילה כו׳ משמע בזה שם שעיש מותר בהלקה ג״כ וכ״כ ב״י בשם רבינו יחומה בא״ח סי׳ קכ״ל (קלא: ד״ה וכתב ר״י) ז): (ה) ובמקום הפסד כו׳. זה קאי על דיש הסג״ה ויש מחמירין כו׳ וכ״ל במקום הפסד גדול יש להקל בכל המעקים מון משכר וחומץ:

(ו) דברים המאוסים כו׳. דש״ל פ׳ גיל הבשה (סי׳ מט) ג) פסק להחמיר בזה וכן מו״ח ז״ל (ס״ל) מסיק להחמיר אבל בבר כתב המ״א בסי׳ ק״ז ס״ב שאין לשנות המנהג שנהגין להקל:

היתר כו׳. ד בא״ה כלל ב׳ (דין ח) כתב לאם נשתהה הבשר בשריתו מע״ל ולאי אף הכלי אסור בדיעבד ה וצריך ס׳ נגד כולו אם הוא של עץ הוא מכם אם מע״ל לא נעשה כבוש בן יומו ואין לו בכלי כח לאסור ההיתר שנרוי בכבוש כמבושל אפילו בכלים ולא אמי לחבית יין כשך דשרי בסמ״ק

לשום בו שכר לכתחלה דבין כשך הקילו אחים בשל מתכות אין מגיריכין ק׳ כגדו בדיעבד כי אם שבאקר ע״י דומחין אך לכתחלה מותר לשרות בו פעם אחרת דהא אין שורין הבשר הכי מע״ל עכ״כ עוד בכלל ל׳ (דין ט) וז״ל דמאחר דאמרינן כבוש כמבושל אף בכלי אמרינן שבמעת לעת בלע הכלי א) מידי דהוה אחבית דיין כשך לדיעך הגעלה ב) וכן בהיתר שנרוי בכלי של איסור בן יומו וכן איסור שנשרה בכלי של היתר מע״ל שאסור הכל עכ״ל. ולא אוכל להבין למה יאסר ההיתר בכלי של איסור בן יומו דהרי האיסור מחמת כבוש הוא אחר שיעור כבישה שהוא מע״ל לא נעשה כבוש בן יומו ואין לו בכלי כח לאסור ההיתר שנרוי בתוכו ב) (א) ואינו דומה לחבית יין כשך שבריך הגעלה אע״פ שיש לו זמן רב דהיינו כל י״ב חודש אפני שנעמו לשבח כשנתנו בו יין א) (שכר) אבל בחמת שאר משקים מותר ליתן לתוכו כדאיתא בסי׳ קכ״ז (ס״ד) והוא תלמוד ערוך בפרק אין מערבין (ע״ז לב.) ומזה תמה אני ג״כ מאד על מ״ש לעיל והא דשרי בסמ״ק לתת בו שכר לכתחלה דמה לו לכתוב כן בשם סמ״ק דבהדיא איתא כן בפרק אין מערבין (שם ע״ב) דרבי יצחק ב) שרי ליה לרי חייא לאחרמי ביה שיכרא והטעם שהם פגומין עם היין כמ״ש בסי׳ כ״ט ס״ז (ס״ק עו) ויותר אני תמה מה קשה לו מגמרא שכר לתתם הוא פוגם היין ובאיתי בד״מ סי׳ ק״ט ג) וז״ל מלכתב לו״ה בכלי שנרו בו בשר מע״ל דאסור הכלי ומומר לאחור ולשרות בו בשר דהא אין שורין הבשר הכשר מע״ל משמע לאי שורין הבשר מע״ל אסור לכבוש משבינן כמבושל ממש ואם שרו בשר מיאוסר כגון יין כשך וכיוצא בו בכלי מע״ל אסור אם הוא מע״ל עכ״ל ותמהתי על זה דהא אמרי׳ בגמרא שזכרתי לחותר לתת בו אבר מיאוסר ואם בשר היתר דקאמר קאי על היין קשה למה צריך ללמוד מלו״ה זה הרי הא משנה ערוכה היא (ע״ז כט.): דקנקנים של גויים אסורים ועל עיקר הדין שבתבו

(ג) שמא היה השומן רך. אבל אם ולאי ידוע לנו שהשומן היה תחלה רך רק שיש קפק שמא תוך שיעור כבישה נתקשה דהיינו תוך מעת לעת מן הכפילה בזה אזלינן לחומרא ולא כאו״ה כלל ל׳ (דין ז) שמתיר אם בא לפניו כשהוא קשה אבל כל זה מותר

(ד) ובמקום שהשומן מאוס כו׳. פירוש שהוא אסור להאיכו לדית בזה שעיש וכן העתיק בד״מ (אות ג) בזה הלשון הואיל והוא אסור לאכילה כו׳ משמע בזה שם שעיש מותר בהלקה ג״כ וכ״כ ב״י בשם רבינו יחומה בא״ח סי׳ קכ״ל (קלא: ד״ה וכתב ר״י) ז):

(ה) ובמקום הפסד כו׳. זה קאי על דיש הסג״ה ויש מחמירין כו׳ וכ״ל במקום הפסד גדול יש להקל בכל המעקים מון משכר וחומץ:

(ו) דברים המאוסים כו׳. דש״ל פ׳ גיל הבשה (סי׳ מט) ג) פסק להחמיר בזה וכן מו״ח ז״ל (ס״ל) מסיק להחמיר אבל בבר כתב המ״א בסי׳ ק״ז ס״ב שאין לשנות המנהג שנהגין להקל:

קה ד (א) איסור שנשרה עם היתר כו׳. ד בא״ה כלל ב׳ (דין ח) כתב לאם נשתהה הבשר בשריתו מע״ל ולאי אף הכלי אסור בדיעבד ה וצריך ס׳ נגד כולו אם הוא של עץ הוא מכם אם מע״ל לא נעשה כבוש בן יומו ואין לו בכלי כח לאסור ההיתר שנרוי בכבוש כמבושל אפילו בכלים ולא אמי לחבית יין כשך דשרי בסמ״ק

באר הגולה

ח שם בשם הרשב״א ועי״ל ס״ס (ס״ו) [ק״ז]:

ט מימרא דשמואל דפסחים דף ע״ו וחולין דף כ״ז ודף קי״ח:

ב דיימתיו בכפי דלעיל בקעוף אי לאפילו בדבר לית ליה קיוכא וכ״כ המרדכי שם ממשנה ז׳ פ״ז דשביעית ודל יקן וכו׳ ושאר פוסקים:

גליון מהרש״א

ז ספק נפל שם כשהיה קשה. עי׳ גליון ר״ס ק״ה על מלת כבוש שאם דבר הנכבש הוא קשה מסופק בד״מ:

ח וזבובים ויתושים. אבל תולע אוסר ש״ך סימן פ״ד סק״ל:

ט ונמחה גופן לתוכו. עי׳ בגליון סי׳ ק״ג ס״א בהגהת ש״ע:

י דבדברים הפגומים מעצמן. עי׳ גליון סי׳ ק״ג ס״א בהג״ה:

קה א איסור שנשרה. כבוש בחלב שחוטה הבשר מותר. ס״ז סימן צ׳ ס״ק י״ב [ועיין פרמ״ג שם ונה״כ שם] וכן כבוש של גוים אינו אסור משום בישול גוי סימן ק״ג סי״ג ולענין אי הוי כמבושל סימן ק״ו ס״ק ב׳: ב עם היתר מעל״ע. ואם נתן תוך מעל״ע מים אחרים עיין גליון סי׳ ס״ש סס״ו על תיבת מעל״ע. כבוש במים קרושים ע״ש דלא מקרי כבוש אולי ס״ל ד) (להב״ח) [להב״ח] (דמבשיר אחרוג ה) אחר (שצלאו) [שנה] אם נכבש כדבש והט״ז בא״ח סימן תרמ״ח (ס״ק יז) השיגו דהוי כמבושל) דלא אמרינן כבוש במים אלא באיסור ספר אליה רבה שם סס״ק ג׳:

ג מעל״ע. רצוף. אבל אם היה קצת הפסק אם הוא הפ״מ אין הזמן מצטרף במשבצות סק״א:

ד באו״ה כו׳ ודאי אף הכלי אסור בדיעבד. עיין במג״א סימן תמ״ו ס״ק ט״ז ד״ה כתב ונמצא ג׳ חלוקים נכבש בדבר קשה ודאי אינו בולע וזהו האי דסימן ק״ד ס״ב בהג״ה ספק כשופל שם היה (השומן) קשה אם הגוף שיבלע ע״י כבישה הוא קשה זהו דין דבאן אם עצם א׳ כבוש בעצם אחר קשה הוא שנסתפק בו הד״מ במג״א שם ור״ל כלי שנכבש בו איסור אי נאסר הכלי:

ה וצריך ס׳ נגד כולו אם הוא של עץ. וכלי יין נסך אם נאסר כולו ע״י כבישה עיין ש״ך סי׳ קל״ז סק״ט ועיין ט״ז בא״ח סימן תנ״א ס״ק כ״ב וכלי יין שמכניסים בו לקיום דנאסר בשעה אחת גם בנתן בו יין כשר שעה אחת נאסר ש״ך ריש סימן קל״ז ס״ק ב׳:

ביאור הגר״א

[י] ובמקום שהשומן כו׳. ר״ל אפילו אם מותר באכילה כמ״ש בפ״ו דב״ב (צ״ז ב) ושאר מקומות: [יא] דברים המאוסים כו׳. נלמד מעכבר וכמ״ש שם בגמ׳ דלא כרב ששת דאמר חידוש הוא כו׳ ולכן כל שההיתר רבה עליו מותר דעצמותו בטל ברוב וע״ל סי׳ ק״ג ס״ב ואם אין ממשו בתוכו לעולם מותר כמ״ש שם וז״ש בסוף גטין ויש לך אדם שזבוב כו׳ מוצצו ולא נקרא רשע אלא משום בל תשקצו ואינו אסטניס ובזה אף הר״ן דפליג בסי׳ ק״ג ס״ב מודה דכאן שהן פגומין ומאוסים לגמרי לא מחהני כלל שנפשו קצה בהן:

[יב] מיהו כו׳. כ״כ הר״ן דהא משם נלמד:

קה [א] איסור שנשרה כו׳. ממ״ש בפ״ג דפסחים (מ״ד ב) ובפ״ו דנזיר מאי חידושיה כו׳ דאי תרו ליה כולי יומא [ופי׳ הר״מ מעל״ע דא״א לומר יום ממש דיש יום ארוך ויש יום קצר ונתת דבריך לשיעורים] משמע דשאר איסורין אסור מדאורייתא בנשרה מעל״ע דא״ש בפ״ב (סי׳ כ) ופ״ה (סי׳ יא) דע״ז:

חידושי רע״ק

קה ג) סגי ליה בנטילת מקום. והא דבעינן נעילה הוא דמומרא בעלמא משום דמאוס לו לדבר שומן מוזא שלא להאות קצה כל כך. מכ״י: ב) ובמקום הפסד גדול יש לסמוך. אבל בלא הפ״מ יש להחמיר בשומן לי״ל דדמי לבשר וחלא אבל בשאר משקין פסקינן להקל כך מבואר דעת הרמ״א בת״מ (כלל כב דין יא) ע״ש: ג) פסק להחמיר בזה. היינו אף דיין ושמן ודבש דעבכרא בולאי פוגם מ״מ אין לחמות שבוכים ויתושים לעבכר ע״ש ומה שהכניע בע״ז (בפקא) [בפסק] הש״ע והרמ״א משמע דמותר בכל משקין קצה לי דהא המתירים למרו כן מדין עבכר והיינו למה דס״ל דעבכר בכל משקים מון חחלא ושכלא פוגם אבל למה דמלאה מדברי הע״ז (קק״ב) דמסכים לדעת הרש״ל לאין להקל בעבכר זולת בג׳ משקים מ״ל עכ״פ בזבובים ובמלים ג״כ אין להקל יותר ואולי כיון דמלינו דעת המרדכי שהוא בב״י חבוב קיל מעבכר אף בשכרא אין (בעל״פ) [נתן טעם] אף לאחן לא קי״ל הכי מ״מ בשאר משקים דס״ל לכמה פוסקים דעבכר פוגם בהם מתכונן עליהו לענין זבוב ונלוין ל״ע:

קה ג) מעת לעת בצונן. באותן מים אבל אם שפכן תוך מעל״ע ושפך לתוכו מים אחרים לא מקרי כבוש מכ״ו (כלל כ״ל) וכ״כ הש״ך בנקה״כ (סי׳ קל״ה [על ע״ז] ס״ק (ע״ז) [ע״ו]) וכתי׳ מעל לקקה (סי׳ ל״ה) כתב וכמדומה נוהגים להחיר אם נלקה החתיכה תוך מעל״ע זמן מועט אפילו אם החזיר לאותן המים עלמן כל שלא נשרו מעל״ע בפעם אחת בלי הפסק עיי״ש: ג) וכן בהיתר

יורד לעת קדר–הלכות תעניות

יורד לעת קדר–הלכות תעניות

(14)

[קח א] אין מבטלין איסור לכתחלה ואפילו בדבר שאינו אוכל נפש אלא בדבר שהוא אוכל נפש ואפילו בדבר שאינו אוכל נפש אלא בדבר שהוא מין במינו ואפילו בדבר שאינו מין במינו אלא בדבר שהוא מר ואפילו בדבר שאינו מר אלא בדבר שהוא מתוק ואפילו בדבר שאינו מתוק אלא בדבר שהוא חמוץ ואפילו בדבר שאינו חמוץ אלא בדבר שהוא מלוח ואפילו בדבר שאינו מלוח אלא בדבר שהוא חריף ואפילו בדבר שאינו חריף אלא בדבר שהוא מבשל ואפילו בדבר שאינו מבשל

[ב] ומפני כבוד שבת. פירוש שלא יוציא כלים לחוץ ולא יכניס לתוך ביתו מפני שמתוך כך יבא לידי מלאכה. ולא יכתוב אגרות ולא יחשב חשבון. ולא יקרא בספר. ולא יכתוב אגרות.

אוזן

:אמר לו אם אינו מקבל אוזן

אמר לו אם אינו מקבל אוזן אמר לו אם אינו מקבל אוזן אמר לו אם אינו מקבל אוזן

[1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100] [101] [102] [103] [104] [105] [106] [107] [108] [109] [110] [111] [112] [113] [114] [115] [116] [117] [118] [119] [120] [121] [122] [123] [124] [125] [126] [127] [128] [129] [130] [131] [132] [133] [134] [135] [136] [137] [138] [139] [140] [141] [142] [143] [144] [145] [146] [147] [148] [149] [150] [151] [152] [153] [154] [155] [156] [157] [158] [159] [160] [161] [162] [163] [164] [165] [166] [167] [168] [169] [170] [171] [172] [173] [174] [175] [176] [177] [178] [179] [180] [181] [182] [183] [184] [185] [186] [187] [188] [189] [190] [191] [192] [193] [194] [195] [196] [197] [198] [199] [200] [201] [202] [203] [204] [205] [206] [207] [208] [209] [210] [211] [212] [213] [214] [215] [216] [217] [218] [219] [220] [221] [222] [223] [224] [225] [226] [227] [228] [229] [230] [231] [232] [233] [234] [235] [236] [237] [238] [239] [240] [241] [242] [243] [244] [245] [246] [247] [248] [249] [250] [251] [252] [253] [254] [255] [256] [257] [258] [259] [260] [261] [262] [263] [264] [265] [266] [267] [268] [269] [270] [271] [272] [273] [274] [275] [276] [277] [278] [279] [280] [281] [282] [283] [284] [285] [286] [287] [288] [289] [290] [291] [292] [293] [294] [295] [296] [297] [298] [299] [300] [301] [302] [303] [304] [305] [306] [307] [308] [309] [310] [311] [312] [313] [314] [315] [316] [317] [318] [319] [320] [321] [322] [323] [324] [325] [326] [327] [328] [329] [330] [331] [332] [333] [334] [335] [336] [337] [338] [339] [340] [341] [342] [343] [344] [345] [346] [347] [348] [349] [350] [351] [352] [353] [354] [355] [356] [357] [358] [359] [360] [361] [362] [363] [364] [365] [366] [367] [368] [369] [370] [371] [372] [373] [374] [375] [376] [377] [378] [379] [380] [381] [382] [383] [384] [385] [386] [387] [388] [389] [390] [391] [392] [393] [394] [395] [396] [397] [398] [399] [400] [401] [402] [403] [404] [405] [406] [407] [408] [409] [410] [411] [412] [413] [414] [415] [416] [417] [418] [419] [420] [421] [422] [423] [424] [425] [426] [427] [428] [429] [430] [431] [432] [433] [434] [435] [436] [437] [438] [439] [440] [441] [442] [443] [444] [445] [446] [447] [448] [449] [450] [451] [452] [453] [454] [455] [456] [457] [458] [459] [460] [461] [462] [463] [464] [465] [466] [467] [468] [469] [470] [471] [472] [473] [474] [475] [476] [477] [478] [479] [480] [481] [482] [483] [484] [485] [486] [487] [488] [489] [490] [491] [492] [493] [494] [495] [496] [497] [498] [499] [500] [501] [502] [503] [504] [505] [506] [507] [508] [509] [510] [511] [512] [513] [514] [515] [516] [517] [518] [519] [520] [521] [522] [523] [524] [525] [526] [527] [528] [529] [530] [531] [532] [533] [534] [535] [536] [537] [538] [539] [540] [541] [542] [543] [544] [545] [546] [547] [548] [549] [550] [551] [552] [553] [554] [555] [556] [557] [558] [559] [560] [561] [562] [563] [564] [565] [566] [567] [568] [569] [570] [571] [572] [573] [574] [575] [576] [577] [578] [579] [580] [581] [582] [583] [584] [585] [586] [587] [588] [589] [590] [591] [592] [593] [594] [595] [596] [597] [598] [599] [600] [601] [602] [603] [604] [605] [606] [607] [608] [609] [610] [611] [612] [613] [614] [615] [616] [617] [618] [619] [620] [621] [622] [623] [624] [625] [626] [627] [628] [629] [630] [631] [632] [633] [634] [635] [636] [637] [638] [639] [640] [641] [642] [643] [644] [645] [646] [647] [648] [649] [650] [651] [652] [653] [654] [655] [656] [657] [658] [659] [660] [661] [662] [663] [664] [665] [666] [667] [668] [669] [670] [671] [672] [673] [674] [675] [676] [677] [678] [679] [680] [681] [682] [683] [684] [685] [686] [687] [688] [689] [690] [691] [692] [693] [694] [695] [696] [697] [698] [699] [700] [701] [702] [703] [704] [705] [706] [707] [708] [709] [710] [711] [712] [713] [714] [715] [716] [717] [718] [719] [720] [721] [722] [723] [724] [725] [726] [727] [728] [729] [730] [731] [732] [733] [734] [735] [736] [737] [738] [739] [740] [741] [742] [743] [744] [745] [746] [747] [748] [749] [750] [751] [752] [753] [754] [755] [756] [757] [758] [759] [760] [761] [762] [763] [764] [765] [766] [767] [768] [769] [770] [771] [772] [773] [774] [775] [776] [777] [778] [779] [780] [781] [782] [783] [784] [785] [786] [787] [788] [789] [790] [791] [792] [793] [794] [795] [796] [797] [798] [799] [800] [801] [802] [803] [804] [805] [806] [807] [808] [809] [810] [811] [812] [813] [814] [815] [816] [817] [818] [819] [820] [821] [822] [823] [824] [825] [826] [827] [828] [829] [830] [831] [832] [833] [834] [835] [836] [837] [838] [839] [840] [841] [842] [843] [844] [845] [846] [847] [848] [849] [850] [851] [852] [853] [854] [855] [856] [857] [858] [859] [860] [861] [862] [863] [864] [865] [866] [867] [868] [869] [870] [871] [872] [873] [874] [875] [876] [877] [878] [879] [880] [881] [882] [883] [884] [885] [886] [887] [888] [889] [890] [891] [892] [893] [894] [895] [896] [897] [898] [899] [900] [901] [902] [903] [904] [905] [906] [907] [908] [909] [910] [911] [912] [913] [914] [915] [916] [917] [918] [919] [920] [921] [922] [923] [924] [925] [926] [927] [928] [929] [930] [931] [932] [933] [934] [935] [936] [937] [938] [939] [940] [941] [942] [943] [944] [945] [946] [947] [948] [949] [950] [951] [952] [953] [954] [955] [956] [957] [958] [959] [960] [961] [962] [963] [964] [965] [966] [967] [968] [969] [970] [971] [972] [973] [974] [975] [976] [977] [978] [979] [980] [981] [982] [983] [984] [985] [986] [987] [988] [989] [990] [991] [992] [993] [994] [995] [996] [997] [998] [999] [1000] [1001] [1002] [1003] [1004] [1005] [1006] [1007] [1008] [1009] [1010] [1011] [1012] [1013] [1014] [1015] [1016] [1017] [1018] [1019] [1020] [1021] [1022] [1023] [1024] [1025] [1026] [1027] [1028] [1029] [1030] [1031] [1032] [1033] [1034] [1035] [1036] [1037] [1038] [1039] [1040] [1041] [1042] [1043] [1044] [1045] [1046] [1047] [1048] [1049] [1050] [1051] [1052] [1053] [1054] [1055] [1056] [1057] [1058] [1059] [1060] [1061] [1062] [1063] [1064] [1065] [1066] [1067] [1068] [1069] [1070] [1071] [1072] [1073] [1074] [1075] [1076] [1077] [1078] [1079] [1080] [1081] [1082] [1083] [1084] [1085] [1086] [1087] [1088] [1089] [1090] [1091] [1092] [1093] [1094] [1095] [1096] [1097] [1098] [1099] [1100] [1101] [1102] [1103] [1104] [1105] [1106] [1107] [1108] [1109] [1110] [1111] [1112] [1113] [1114] [1115] [1116] [1117] [1118] [1119] [1120] [1121] [1122] [1123] [1124] [1125] [1126] [1127] [1128] [1129] [1130] [1131] [1132] [1133] [1134] [1135] [1136] [1137] [1138] [1139] [1140] [1141] [1142] [1143] [1144] [1145] [1146] [1147] [1148] [1149] [1150] [1151] [1152] [1153] [1154] [1155] [1156] [1157] [1158] [1159] [1160] [1161] [1162] [1163] [1164] [1165] [1166] [1167] [1168] [1169] [1170] [1171] [1172] [1173] [1174] [1175] [1176] [1177] [1178] [1179] [1180] [1181] [1182] [1183] [1184] [1185] [1186] [1187] [1188] [1189] [1190] [1191] [1192] [1193] [1194] [1195] [1196] [1197] [1198] [1199] [1200] [1201] [1202] [1203] [1204] [1205] [1206] [1207] [1208] [1209] [1210] [1211] [1212] [1213] [1214] [1215] [1216] [1217] [1218] [1219] [1220] [1221] [1222] [1223] [1224] [1225] [1226] [1227] [1228] [1229] [1230] [1231] [1232] [1233] [1234] [1235] [1236] [1237] [1238] [1239] [1240] [1241] [1242] [1243] [1244] [1245] [1246] [1247] [1248] [1249] [1250] [1251] [1252] [1253] [1254] [1255] [1256] [1257] [1258] [1259] [1260] [1261] [1262] [1263] [1264] [1265] [1266] [1267] [1268] [1269] [1270] [1271] [1272] [1273] [1274] [1275] [1276] [1277] [1278] [1279] [1280] [1281] [1282] [1283] [1284] [1285] [1286] [1287] [1288] [1289] [1290] [1291] [1292] [1293] [1294] [1295] [1296] [1297] [1298] [1299] [1300] [1301] [1302] [1303] [1304] [1305] [1306] [1307] [1308] [1309] [1310] [1311] [1312] [1313] [1314] [1315] [1316] [1317] [1318] [1319] [1320] [1321] [1322] [1323] [1324] [1325] [1326] [1327] [1328] [1329] [1330] [1331] [1332] [1333] [1334] [1335] [1336] [1337] [1338] [1339] [1340] [1341] [1342] [1343] [1344] [1345] [1346] [1347] [1348] [1349] [1350] [1351] [1352] [1353] [1354] [1355] [1356] [1357] [1358] [1359] [1360] [1361] [1362] [1363] [1364] [1365] [1366] [1367] [1368] [1369] [1370] [1371] [1372] [1373] [1374] [1375] [1376] [1377] [1378] [1379] [1380] [1381] [1382] [1383] [1384] [1385] [1386] [1387] [1388] [1389] [1390] [1391] [1392] [1393] [1394] [1395] [1396] [1397] [1398] [1399] [1400] [1401] [1402] [1403] [1404] [1405] [1406] [1407] [1408] [1409] [1410] [1411] [1412] [1413] [1414] [1415] [1416] [1417] [1418] [1419] [1420] [1421] [1422] [1423] [1424] [1425] [1426] [1427] [1428] [1429] [1430] [1431] [1432] [1433] [1434] [1435] [1436] [1437] [1438] [1439] [1440] [1441] [1442] [1443] [1444] [1445] [1446] [1447] [1448] [1449] [1450] [1451] [1452] [1453] [1454] [1455] [1456] [1457] [1458] [1459] [1460] [1461] [1462] [1463] [1464] [1465] [1466] [1467] [1468] [1469] [1470] [1471] [1472] [1473] [1474] [1475] [1476] [1477] [1478] [1479] [1480] [1481] [1482] [1483] [1484] [1485] [1486] [1487] [1488] [1489] [1490] [1491] [1492] [1493] [1494] [1495] [1496] [1497] [1498] [1499] [1500] [1501] [1502] [1503] [1504] [1505] [1506] [1507] [1508] [1509] [1510] [1511] [1512] [1513] [1514] [1515] [1516] [1517] [1518] [1519] [1520] [1521] [1522] [1523] [1524] [1525] [1526] [1527] [1528] [1529] [1530] [1531] [1532] [1533] [1534] [1535] [1536] [1537] [1538] [1539] [1540] [1541] [1542] [1543] [1544] [1545] [1546] [1547] [1548] [1549] [1550] [1551] [1552] [1553] [1554] [1555] [1556] [1557] [1558] [1559] [1560] [1561] [1562] [1563] [1564] [1565] [1566] [1567] [1568] [1569] [1570] [1571] [1572] [1573] [1574] [1575] [1576] [1577] [1578] [1579] [1580] [1581] [1582] [1583] [1584] [1585] [1586] [1587] [1588] [1589] [1590] [1591] [1592] [1593] [1594] [1595] [1596] [1597] [1598] [1599] [1600] [1601] [1602] [1603] [1604] [1605] [1606] [1607] [1608] [1609] [1610] [1611] [1612] [1613] [1614] [1615] [1616] [1617] [1618] [1619] [1620] [1621] [1622] [1623] [1624] [1625] [1626] [1627] [1628] [1629] [1630] [1631] [1632] [1633] [1634] [1635] [1636] [1637] [1638] [1639] [1640] [1641] [1642] [1643] [1644] [1645] [1646] [1647] [1648] [1649] [1650] [1651] [1652] [1653] [1654] [1655] [1656] [1657] [1658] [1659] [1660] [1661] [1662] [1663] [1664] [1665] [1666] [1667] [1668] [1669] [1670] [1671] [1672] [1673] [1674] [1675] [1676] [1677] [1678] [1679] [1680] [1681] [1682] [1683] [1684] [1685] [1686] [1687] [1688] [1689] [1690] [1691] [1692] [1693] [1694] [1695] [1696] [1697] [1698] [1699] [1700] [1701] [1702] [1703] [1704] [1705] [1706] [1707] [1708] [1709] [1710] [1711] [1712] [1713] [1714] [1715] [1716] [1717] [1718] [1719] [1720] [1721] [1722] [1723] [1724] [1725] [1726] [1727] [1728] [1729] [1730] [1731] [1732] [1733] [1734] [1735] [1736] [1737] [1738] [1739] [1740] [1741] [1742] [1743] [1744] [1745] [1746] [1747] [1748] [1749] [1750] [1751] [1752] [1753] [1754] [1755] [1756] [1757] [1758] [1759] [1760] [1761] [1762] [1763] [1764] [1765] [1766] [1767] [1768] [1769] [1770] [1771] [1772] [1773] [1774] [1775] [1776] [1777] [1778] [1779] [1780] [1781] [1782] [1783] [1784] [1785] [1786] [1787] [1788] [1789] [1790] [1791] [1792] [1793] [1794] [1795] [1796] [1797] [1798] [1799] [1800] [1801] [1802] [1803] [1804] [1805] [1806] [1807] [1808] [1809] [1810] [1811] [1812] [1813] [1814] [1815] [1816] [1817] [1818] [1819] [1820] [1821] [1822] [1823] [1824] [1825] [1826] [1827] [1828] [1829] [1830] [1831] [1832] [1833] [1834] [1835] [1836] [1837] [1838] [1839] [1840] [1841] [1842] [1843] [1844] [1845] [1846] [1847] [1848] [1849] [1850] [1851] [1852] [1853] [1854] [1855] [1856] [1857] [1858] [1859] [1860] [1861] [1862] [1863] [1864] [1865] [1866] [1867] [1868] [1869] [1870] [1871] [1872] [1873] [1874] [1875] [1876] [1877] [1878] [1879] [1880] [1881] [1882] [1883] [1884] [1885] [1886] [1887] [1888] [1889] [1890] [1891] [1892] [1893] [1894] [1895] [1896] [1897] [1898] [1899] [1900] [1901] [1902] [1903] [1904] [1905] [1906] [1907] [1908] [1909] [1910] [1911] [1912] [1913] [1914] [1915] [1916] [1917] [1918] [1919] [1920] [1921] [1922] [1923] [1924] [1925] [1926] [1927] [1928] [1929] [1930] [1931] [1932] [1933] [1934] [1935] [1936] [1937] [1938] [1939] [1940] [1941] [1942] [1943] [1944] [1945] [1946] [1947] [1948] [1949] [1950] [1951] [1952] [1953] [1954] [1955] [1956] [1957] [1958] [1959] [1960] [1961] [1962] [1963] [1964] [1965] [1966] [1967] [1968] [1969] [1970] [1971] [1972] [1973] [1974] [1975] [1976] [1977] [1978] [1979] [1980] [1981] [1982] [1983] [1984] [1985] [1986] [1987] [1988] [1989] [1990] [1991] [1992] [1993] [1994] [1995] [1996] [1997] [1998] [1999] [2000]

יורה דעה קס"ו הלכות תערובות

[illegible]

[illegible]

[illegible]

לקמן סי' ק"ד ס"ב. ומ"מ כל זמן שלא נתבטל ברוב אינו אלא כדבר המותר ומותר לאכלו אפילו בלא נטילת ידים. ומ"מ אם נפל לתוך המים דבר אחר שאינו מאכל אדם אינו מבטל

אמאי שרי, כיון שכל אחד היתר אין שייך ביטול. ואפשר דחז"ל גזרו אטו בישול, וכל שיש ששים באינו מינו ליכא למיתי לידי איסור תורה, ומשום הכי שרינן לה. ומיהו לדידן אסור לאכלם יחד, כמו שכתב הר"ב בסימן ק"ט כח [סעיף א בהגה]. וממילא בשר וגבינה קודם שש שעות הוה כבבת אחת: ולענין הלכה פסקינן טעם כעיקר דבר תורה, והולכין בספיקו להחמיר, עיין סימן צ"ח סעיף ב':

ואני העני מסופק בדבר אחד כמו שאגיד. והוא, אם נאמר דודאי הוא טעם כעיקר דבר תורה, או דמספיקא מחמירין ולא וודאי. ומה שהביאני לזה הוא ממה שכתב הב"י בספרו הארוך בסימן צ"ח [עמוד רנ ד"ה ורש"י] במינו הלכה דלא כרש"י. ובאינו מינו כתב [שם ד"ה ומ"ש ומין] אף שהרמב"ם [מאכלות אסורות טו, ב] ורש"י [חולין צח, ב ד"ה לטעם כעיקר] ורמב"ן [חולין שם ד"ה וליגמר מיניה] ור"ן [שם לה, ב דיבור ראשון] סוברים דרבנן, מכל מקום לחומרא נקטינן כרשב"א. הרי שהרשב"א גופא [תורת הבית] בארוך ק"ב [בית ד שער א יא, ב] מחמת ספיקא פסק כן להחמיר בשל תורה, וכמו שכתב הש"ך בסימן צ"ח אות ב' כט. וכן משמע בב"י [שם] דרשב"א מספיקא פוסק כן. ורבינו ירוחם [נתיב טו ח"ה אות כט קלח, ד] כתב דרשב"א כרש"י, והב"י [שם עמוד רמח ד"ה וכתב הרשב"א] כתב דלא דק, והרי תרומת הדשן בסימן ע"ט אומר בפירוש דרשב"א כרש"י, וכמו שכתב המנחת כהן [שם] דף ס"ה ב' [ח"א פרק ה ד"ה אמנם בתשובות] דבתשובה [ח"א] סימן תצ"ו כתב בפירוש דטעם כעיקר דרבנן, יע"ש,

וחזר מספרו הארוך, עכ"ל המנחת כהן.

הן אמת שבתשובה יראה בפירוש דטעם כעיקר דרבנן.

והרואה בתשובה יראה דתשובה חיבר באחרונה, לאחר הארוך והקצר, ובסימן תקי"ח [שם] מבואר כן, יע"ש, ואלא מפני המנהג אנו נוהגים כר"ת. וכן כתב הדרכי משה [שם אות ז] דהמנהג כר"ת. ונהי דאין נכנס בגדר הספק פלוגתא דרבוותא, דאם לא כן איך קיימא לן בסימן צ"ח [סעיף ב] נשפך באינו מינו ואין ידוע אם היה ששים אסור, והא ספק ספיקא, שמא הלכה כרש"י ושמא היה ששים, וכל שיש ספק ספיקא בדבר תורה (ספק) [וספק] אחד בדרבנן מהני, כמבואר בקונטרס הספיקות [ש"ך, סוף סימן קי דין טז]. שמע מינה כיון דקיבלו עלייהו כן ליכא ספיקא. היינו לקולא, אבל לחומרא יש לומר דשמא טעם כעיקר דרבנן, וזיל הכא לחומרא. והנפקא מינה לשיטת הש"ך בסימן צ"ד אות ד' וסימן צ"ב אות י' דכל שנאסר בפני עצמו תו לא אמרינן חתיכה נעשית נבילה בבשר בחלב מן התורה, כיון דאין כל אחד היתר, וכמו שביארנו שם. ואם כן לדידיה חתיכה בלועה משאר איסורים שבלעה אח"כ טיפת חלב, אם נאמר טעם כעיקר דרבנן, מן התורה נאסרה בבשר בחלב ונעשית נבילה מן התורה, וכשנפלה לתבשיל צריך ששים מן התורה, ובנשפך ואין ידוע, לחומרא. ואם נאמר טעם כעיקר מן התורה תו לא נעשית נבילה מן התורה, ובנשפך וידוע דיש ששים נגד טיפת חלב תו הוה מדרבנן. ולקמן כט אדבר עוד בזה בעזרת השם. וקיימא לן דצריך ששים אף באיסור דרבנן במינו, וכל שכן באינו מינו בלח:

הפרק השלישי:

בדין לח בלח ע"י כבישה ומליחה ומשקה במשקה. הנה כבישה קיימא לן דאוסר בכולו, לא כדי קליפה. וכבוש מיקרי ששהה דבר גוש בדבר צלול כ"ד שעות רצופין, הא הפסיק בנתיים אף שעל ידי צירוף יהיה יותר מכ"ד שעות אפילו הכי לא מיקרי כבוש. ומליחה אוסר לדידן בכולו, וששים בעינן. ומיהו זה מחמת המנהג, כי מדינא באין שמן [מוחר, ולכן] כט היקל בהפסד מרובה הר"ב בסימן ק"ה [סעיף ט] בהג"ה, יע"ש. ועיין בצמח צדק סימן מ"ג חלב עם בשר ספק נמלח, הוה ספק איסור תורה, היינו חלב שהוא שמן, אבל כחוש יראה דליכא כי אם דרבנן מחמת המנהג. ומשום הכי אי נאסר ע"י מליחה ונשפך, או ספק אי נמלח כלל, הוה ספק ספיקא ולהקל. ועיין שו"ת שבות יעקב חלק ב' סימן ק"ט בעגל [לא], פה מיץ, יע"ש, התם היה איסור שמן. ומכל מקום לדינא אבאר הכל בסימן ק"ה [שפתי דעת אות לח] בעזרת השם יתברך, וכאן אין להאריך. ומשקה בשר בחלב נעשה נבילה מן התורה. ובשאר איסורין, בהפסד מרובה מתירין, כמבואר בהגהות רמ"א סימן צ"ב [סעיף ד], יע"ש:

ויש לחקור ב' חקירות. החקירה הא', הא דקיימא לן כבוש כ"ד שעות הוה דבר תורה, חוץ בשר בחלב, כמבואר סימן ק"ה ברמ"א [סעיף א], ואם כבוש בציר וחומץ כדי שיחנו על האש וירתיח, אי הוה דין תורה או דרבנן. לפי שראיתי לספר בית ישראל בסימן (ע') [קד ד"ה בש"ך ס"ק ד'] לא כתב בחומץ הוה דרבנן. ועיין כרתי ופלתי סימן ק"ה [כרתי ס"ק ג] כתב לא דהוה דין תורה. ומיהו בציר מלוח כדי קליפה הוה דין תורה כדין מליחה. עוד יש לחקור, דם ע"י כבישה אי הוה דבר תורה או דרבנן, דדם שמלחו דרבנן, דמליח כרוחה, עיין מנחות כ"א [ע"א], וכל שכן כבוש דהוה כמבושל, או דילמא דם היוצא ע"י כבישה הוה דבר תורה. ובסימן ק"ה [שפתי דעת אות ב ד"ה תשובה] אבאר דדם היוצא ע"י כבישה הוה דבר תורה, וכאן אין להאריך:

שאלה, ביצה שנולדה ביום טוב, ואפו לחם ומשחו באותה ביצה הלחם, והיה עוד לחם בתנור שנגע בזה הלחם, מהו הדין. ואם יש לחלק בין ביצה זו לביצה טריפה ונבילה. גם אי יש לחלק בין תנור גדול לתנור קטן:

תשובה, שאלה זו צריכה עיון רב. וקודם שאשיב עליה ראיתי לחקור כמה עיקרים, ומתוך הדברים יבואר השאלה בעזרת השם יתברך. הנה קיימא לן חתיכה נעשית נבילה בשאר איסורין, אמנם קיימא לן אין הנאסר יותר מהאוסר, הן לענין דבר המעמיד ולטעמיה, רואין בנאסר כמו האוסר. על דרך משל, מלח הבלוע מדם, אין אנו אומרים שהמלח אסור מחמת עצמו, אלא רואין כאילו כולו דם ובטל בששים. והן לענין שאין הנאסר יכול לאסור אלא במקום שהאוסר יכול לילך עמו, הא לאו הכי לא, כמבואר בסימן (צ"ח) [קה ש"ך ס"ק יט] ודוכתי טובא. וקיימא לן דבר הבלוע אין יוצא בלי רוטב, כמבואר ג"כ בסימן (צ"ח) [קה סעיף ז] ושאר מקומות:

ויש לראות, מנא הא מלתא דאמרי רבנן דבר הבלוע אין יוצא בלא רוטב. וכי תימא מהא דחולין ק"ח [ע"ב] אילימא לא ניער כלל מפלט לא פליט, וכמו שכתב הרשב"א [תורת הבית] בארוך [בית ד שער א ח, ב]. אמנם ראוי שתדע כי בארוך צ"ט ב' [שם] שמעינן מהא דטיפת חלב, שאין חתיכה הבלועה מאיסור יוצא בלא רוטב, דאם לא כן לא היה [לנו] לאסור ראשונה, אלא אדרבה היה לנו לצרף שאר לבטל, וכן מלח בבשר, וקליפה תאסור קליפה הסמוכה, יע"ש היטב. הנה הוכיח דאין בלוע יוצא בלי רוטב דאם לא כן בלא ניער יצטרפו השאר לבטל. ועוד, ממלח ומקליפה הוכיח דאין הנאסר יותר מהאוסר. וזה למאן דאמר חתיכה נעשית נבילה בשאר איסורין, אבל למאן דאמר אין חתיכה נעשית נבילה בשאר איסורין, וכן פסק הרשב"א שם בצ"ט א' [שם ח, א] אין ראיה כלל מקליפה וממלח, ואם כן צריך עיון, יע"ש. ואמנם בספר התרומה סימן נ"א וסימן נ"ב דחה דמשום הכי נאסרה אותה חתיכה שבלעה תחילה ונעשית נבילה, אלא הוכיח דא"כ בלא ניער אמאי השאר מותרין, יע"ש. והנה לפי מה שכתב הש"ך בסימן ק"ה אות י"ז דבשר בחלב הוה איסורו מגופו, וא"כ על כרחך בלא ניער השאר כדי נטילה אסורות, אם כן אין ראיה מסוגיא דטיפת חלב להמעיין שם. א"כ מנלן הא דאין בלוע יוצא בלי רוטב להש"ך וסייעתו:

כח) עיי"ש דמפיקי דבה לתמר זה פסוק, ומה שמתמ כאן לאכלם יחד, לאו דוקא הוא: (מגד שמים)

כט) עיי"ש בש"ך שכתב לדומקן לומר דהרשב"ם פסק כן מחמת ספיקא, ועוד לדמוה"ב הקלר שם מתם לגמרי כדעת ר"ת ולא הומיר כלל סנרת המקילין. וע"ע:

כט) עיין בפמיתה להלכות בשר בחלב ד"ה טעם כעיקר, ובפמיתה להלכות פסח מ"ב פרק ג אות יז, ושם כתב דטעם כעיקר הוי ולמי מן המורה, וכן כתב בסדר הטבנת הטולל עם הנשמל סדר שני אות נח:

לא) עוקף ע"פ מגדים חדשים:

לב) פסק עריפה שנמלח עם שאר בשר כו':

לג) מוקן ע"פ מבנלות הב סימן קה אות ג ד"ה וכניסה:

לא) אף דנפלתי שם ס"ק ב מסתפק בזה, וכן הניח הפמ"ג בשמו בסימן קה מבנלות הב אות ג ד"ה וכניסה, מ"מ בכרמי שם כתב בכנוס עיר שהוא דין תורה, וכן הוא מסקנת הפמ"ג בסימן קה שם:

(23)

לו בלע"ז קרשפי"ל*): ובתמכא. סיב הגדל סביבות הדקל: ובחרחבינא. אלקרצעי"ה בערבי: ובמרור. מין כוסברתא, הוא מר ביומר: בין לחים בין יבשים. דוקא בקלח שלהן. כדאמרינן בסיפא ויוצאים בקלח שלהן. אבל עלין, לחין אין, יבשים לא: שלוקים. מבושלין יותר מדי עד שנמוחים: כבושים. בחומץ: מבושלין. כדרך בישול: ומצטרפין לכזית. לאחת ידי חובת מרור. והוא הדין בחמשת מיני דגן שמצטרפין בכזית לאחת ידי חובת מצה. ואתרווייהו קאי: ז אין שורין את המורסן. במים קרים וכל שכן פושרין כדי לתת לפני התרנגולים: אבל חולטין ברותחין. שכל זמן שהמים רותחים אינו יכול להחמיץ. והאידנא נהוג עלמא איסורא אפילו בחליטה ברותחים: לא תשרה את המורסן. לשוף בו בשרה מפני שמחמיץ

ציונים

יוצאין בהן. בדכתות ל"ח ע"ב: אבל לא כמושין. ירושלמי ברכות פ"ו ה"ח: ז אין שורין. ל"ע ע"ב מיי' פ"ה מה' חמץ ומצה ה"ז סמ"ג לאוין ע"ע טוש"ע או"ח סי' תנ"ד סעי' ג' וסי' תס"ה סעי' ג': האשה. מיי' שם הי"ע טוש"ע שם סעי' ג':

שינויי נוסחאות

יבשין. נמ"ק כמשים; במשני"ר כמושין. לא כבושין. בכ"מ לא כמושין. ועי' בבבלי (לג, ב) וירושלמי בין כמושין אינו מינו מנה אבל לא כמושין כו' עיין שם וצ"ע. ומצטרפין לכזית. בכ"ק מצטרפין בכזית. וכ"ה בכזית גם במשני"ר; בד"ל וכולן מצטרפין בכזית. ובדמאי. בכ"מ כ' בדמאי. ובמע"ש. במס' שבבלי ומע"ש. ז לתרנגולים. בכ"ק לתרנגלים.

תוספות חדשים

ולא שלוקין. פירש"י מבושלין הרבה עד שנמוחין וכן פי' הרע"ב כאן ובעוקצין פ"ב מ"ה ומס' מדרים ריש פ"ו אך הר"ן פי' לשם דבגדרים הלך אחר ל' ב"ה ושלוק בשיל ולא בשיל ע"ש (פר"ח): ז אין שורין

הג' וחי' הרש"ש

ו רע"ב ד"ה ומצטרפין לכזית. וה"ה בה' מיני דגן כו' ואתרווייהו קאי. ולא מחוור דיומר ה"ל למתני שם כמו שאנה אבל לא בטבל כו' והכא קמיך אדהתם. והר"ן נתן טעם אחר בזה ע"ש. ול"ל משום דמנן בפ"ג דתלה מ"ז העושה עיסה מן החטים ומן האורז כו' ויולא בה ידי חובתו בפסח. ולרוב הפוסקים בכזית בלבד יולא עי' בהגר"א סי' תנ"ג, ולכן לא מני בהם ומצטרפין דהוה משמע דה' המינין לחוד ולא זולתם.

ז' רע"ב ד"ה אבל חולטין. שכל זמן שהמים רותחין אינו יכול להחמיץ. משמעו דלאחר שיצטננו יכול להחמיץ ח"ל דלמימא לקמן בגרייתא.

זרע יצחק

ד' רע"ב ד"ה כבושין. בחומץ. ויש עוד כנוס

ובתמכא לט ובחרחבינא מ ובמרור מא. יוצאין בהן בין לחין מב בין יבשין מג, אבל לא כבושין מד ולא שלוקין מה ולא מבושלין. ומצטרפין מו לכזית מז. ויוצאין בקלח שלהן, ובדמאי מח, ובמעשר ראשון שנטלה תרומתו, ובמעשר שני והקדש שנפדו מט: ז אין שורין את המרסן נ לתרנגולים נא, אבל חולטין נב. האשה לא תשרה את

מיינים בתמכא מרור. וכדכתב סוף פ"ז מהלכות חמץ: [בתמכה. פי' הר"ב סיב הגדל בו'. ודבר מימה הוא. דבגמ' אמר רבה בר בר חנה ממכמא שמיה ועל חרחבינא אמר ריש לקיש אגוזא דדיקלא וכן העמיק הרי"ף. ואי אימא דתמכא הוא מעניין הדקל כדפי' הר"ב הוה לרבה בר בר חנה נמי לפתרו על שם מה שהוא בדקל. ואנו רגילים לפתרו לתמכא שהוא מה שקורין בל"א קרי"ן. וכן הוא מפורסם בדברי האמרוניים זלה"ה]: (כבושין) [שלוקין] וכו'. עי' במשנה ט' פרק שני לנזיר: ובדמאי וכו'. אבל בטבל לא. ואף על גב דמעשר ירק לרבנן הוא ליה מצוה הבאה בעבירה לשון רש"י: ז האשה לא תשרה וכו' אבל שפה וכו'. וכתב הר"ב אע"ג שהמים טופחים וכו'. וכן כתב רש"י. ופי' הרא"ש דרוצה לומר

לא נמצא שם חידוש (תפר"ע).

יכין — תפארת ישראל — בועז

לט [מאחר דעטטין]: מ [אינדיווע] וי"א [פפעפפער קרוטן]: מא [ווערמוט קרוטן]: מב [פרים]: מג בעלין יוצאין רק בלחים, ובקלחין אפי' ביבשים: מד במים מעט לעת, ובחומץ ויין י"א [מיונטען] [י"ד ק"ה]*): מה מבושל ביומר [כך מוכח בעוקצין פ"ב מ"ו] וע"ש: מו מהרבה מינין, וכן נמי ה' מיני דגן מצטרף למצה: מז הוא כאלי בילת תרנגולת, אחר שיחתך העלין יחדיו. והאוכל פחות מזה, לא יברך נח"י מע"ג סק"כ: מח עי' סי' כ"ח: מט אבל בטבל ואחריהו דנקט לעיל [מ"ה] לא יצא. (ב*): נ [קליינע]: נא ואפי' אינו שוהה שיעור מיל: נב לשפוך עליהן רותחין דבכה"ג לא יחמיץ. מיהו אין אנו נקיאין בחליטה, ולהכי רק לרפואה שרי, ואז יתן הקמח או הגרעינין לתוך הרותחין, או יעשהו ממי פירות שאין

(ב*) וגי"ל דא"ל מנה לפרש כן הכא במרור, מדכתב מנה לכולהו לעיל במצה דלא יצא מדהו"ל מהכ"בע, א"כ ה"ג במרור. ואפי'

*) קרשפי"ל קערבל קרוטן.

לא תשרה במים מעט לעת וכיון שהגין היתר שעורין המרור במים מעל"ע והגאון מוהר"ר משה אב"ד דק"ק הראדני דרש נרגים להזהיר דאיסור גמור הוא.

אלא שמה לי למרך מאי דקשיא לכאורה דלמאי מנה כלל לא תשרה וכו' לא הוי ליה למתני אלא האשה שפה מורסן בנשרה יבש במרתך דאיסורא דלא משרה מריש שמעת לה. אלא דהכי קאמר דכל שריי' דמים אפילו לצורך האדם

פירוש המשניות להרמב"ם

תמכא. מין ממיני עולשין אלא שהוא גדל בגנות. חרחבינא פירוש רבינו יצחק אלקרצינ"ה. מרור. מין כוזברתא מר ביותר: ואמרו בין לחים בין יבשים. רוצה בו הקלח שלהם כאשר הודיעך ויוצאין בקלח שלהן אבל העלין אינו יוצא בהם

מלאכת שלמה

ומני ההדיוט מפשמי בספר הערוך וגרסה שהוא קוכר הרדפנין לחוד והירקוף והכרפני לחוד והירקוף והכרפני הוא סם המות לבהמה אבל הרדפני לא הוי סם המות שהביאו בערך מ' הרדפנין ובערך אמר הביא הירקוף והכרפני שפירש שהוא סם המות של בהמה וכן משמע ג"כ מפי' רש"י ז"ל ע"ש: ובחרחבינא. שמעתי מפש מורי ז"ל דהייגו עשב שקורין אותו אמתר המלכה והוא מר קצת ושהעיד ששמע שמי גיוות ערות קטנות שאמרה אחת לחברתה נלכה הלוך ונקטע מרחביגא ורמה שהיו מלקטות העשב הנו"ל. ובגמ' פריך ממאי דמרור דקרא דכמיב על מצות ומרורים הוי מין ירק דילמא מרריתא דכופיא פי' מין דג והוא שיבוטא והוא קוליים האספנים ומשני דומיא דמצות מה מצות גדולי קרקע אף מרור גדולי קרקע ופריך ואימא הירקוף וכו' ואימא הרזיפי שהוא ג"כ מן זרע שהוא סם המות לבהמה ומסיק דומיא דמצה מה מצה שניקחת בכסף מעשר אף מרור שניקח בכסף מעשר. ובעינן מו בגמ' מנ"ל לחנא דיוצאין בא' מחמשת מיני ירק לימא מכורין פרי ומשני דומיא דמצה מה מצה מיינין הרבה אף מרור מיינין הרבה ולחנא דמתני' הוי ממש חמש כנגד חמש: בין לחין בין יבישין. דוקא בקלח שלהן כדאמרי' בסיפא ופרושי קמפרש. ופירוש' משמע דגרים בין לחין בין כמושין ואמרי' הכם

עלה אית מנוי מני אבל לא כמושין אמר רב חסדא מ"ד בין כמושין בקלח מ"ד אבל לא כמושין בעלין ע"כ. ובגמ' בברייתא איכא מאן דס"ל דאפי' כמושין אין יוצאין בהן וכמו שאכתוב בסמוך: לשון המחמיל בפי' רעז"ל שלוקין צריך להיות אחר לשון כבושין בחומץ ואחריו לשון המחמיל מבושלים: אבל לא כמושין. גמ' אין יוצאין בהן כמושין משום ר' אלעזר ב"ר צדוק אמרו יוצאין בהן כמושין ומאני' ר"מ היא דאינא יוצאין בהן ובקלח שלהן בין לחין בין יבשים דברי ר"מ ואכמים אומרים לחין יוצאין בהן יבשים אין יוצאין בהן ושוין שיוצאין בהן כמושין ע"כ. ואפשר דמש"ה דאיכא פלוגתא ביבשין בין ר"מ לחכמים הדר רבינו הקדוש לאיתני מלת יוצאין בהן בין לחין וכו' לאשמועי' דרמז דבהאי סיפא איכא פלוגתא: לא שלוקין ולא מבושלין. משמע דשליקה הוי טפי מבשול דאי לאו הכי הוי זו ואין צריך לומר זו וכן משמע בכמה דוכתי והא דאמר במסכת נזיר בפ"ג מיינין היה מבשל את השלמים או שולקן אע"ג דשליקה הוי טפי מבשול לא הוו אתם זו ואין צריך לומר זו דקמ"ל דבשליקה אינו יוצא אמורת בשול תוס' ז"ל ושם פי' רש"י ז"ל או שולקן שאינו מבושל יפה ע"כ. וכן משמע במתני' דבפ' שני דעוקצין סי' ה' ובפ' כילד מברכין דף מ' ע"א פי' הוא ז"ל שלוק הוי ניתות טפי ממבושל ע"כ ועיין בפי' רש"י ז"ל בפ' עשירי

נמליחה וצליה וכהאי גוונא אבל כולי האי לאסור גם מה שחוץ לכשיפה
בכחוש לא: [ג] וספק כבוש אסור כו'. דבשאר איסורין יש צליעה
ופליטה על ידי כשיפה ואסיר מן התורה כדמוכח בהדיא בפרק אלו עובדין
[פסחים מד, ב] ובפרק כל הבשר [חולין קח, א] דאמרינן דבשר בחלב מדאס הוא
דאי תרו ליה כולי יומא שרי כו', אבל
דבעלמא אסיר מן התורה, ובספק הוה ליה
ספיקא דאורייתא לחומרא וזה פשוט.
והט"ז [ס"ק ג] חלק בזה והביא ראיה מדין
מקום שלא הותזק להיות מימיו מתמעטים
משיעור הראוי לחע"פ שלפעמים מתמעט
אין צריך לחזור ולטבול וכדלקמן בסימן
ר"א סעיף ס"ה ע"ש, וכל שכן הכא דאיכא
לאקומי אחזקת כשרות, ולאו מילתא היא,
דהתם ליכא ריעותא כלל במקום מה שאין
כן הכא שהרי ריע חזקתיה שנשרה, וא"כ
הוה ליה ספיקא דאורייתא ולחומרא,
ולפיכך עיקר הדין בזה כדעת ההג"ה
ודוק. [ד] בתוך ציר או בתוך חומץ
כו' ובפחות משיעור זה לא נאסר
אלא כדי קליפה. הנה דעת המחבר
בהרא"ש [חולין פ"ח סימן מט] לחלק בין ציר
לשאר דברים דבציר לא בעינן מעת לעת
דמחמת חוס המלח סגי כשיהה כדי
שיתנו על האור ויתחיל להרתיח, והשוה דין חומץ לציר, ובפחות משיעור זה לא נאסר אלא
כדי קליפה כדין מלית הרי הוא כרותח, ע"כ. ומשם נלמוד שבכוס בחומץ שעד שיהה כשיעור הזה אינו אסור אלא כדי קליפה, עכ"ל הב"י, ועל פי זה
נמשך בכאן בשו"ע. וכל מה שכתב הרב בכאן כתבו שלא בדקדוק ויש שגגות בדבריו, שמה שכתב גבי חומץ דמקמי שיהה כשיעור כשיעור שאוסר כדי
קליפה ליתא, דבציר מקמי שהייה כשיעור אוסר כדי קליפה משום מלית הרי הוא כרותח שאוסר מיד לדעת רוב הפוסקים אבל בחומץ מקמי שיעור
כשיעה הוה ליה לון גמור ולמה צריך כדי קליפה. הם במה שדימה חומץ לציר מכוון, שהרי בדברי הרא"ש עצמו בסוף מסכת עבו"ז [עבודה זרה פ"ה
סימן יא] מבואר דאף בחומץ בעינן יום שלם, ושאני ציר דבשביל כח המלח סיים בו בכבש בשיעור מועט ולא בעי מעת לעת, מה שאין כן בחומץ. והמחבר
גופיה נמשך אחריו לעיל בסימן ק"ד [סעיף א] וכתב דעבכבר שנפל לשכר או לחומץ לבון והסירו שלא אם לא שהה כאורו מעת לעת מותר, ע"כ. ונמצאו
דבריו סתרי אהדדי. (ובספר שארית יהודה סו, ג הביא תשובת הב"י מנקא לוכל סימן רטו שנדחק לישב דבריו כאן בשו"ע וכתב דבחומץ מודה דצריך מעת לעת
ע"ש, ומביאו בש"ך ס"ק כ). וגם מה שכתב בציר המשך אחר לשון הרא"ש [חולין פ"ח סימן מט] דבפחות משיעור כשיהה נאסר כדי קליפה, אין ספק שדעת
הרא"ש לענין מלית הרי הוא כרותח אינו אסור מיד ולא בעי שהייה כלל וכפשט הש"ס וכן דעת שאר המפרשים, אבל המחבר לעיל בסימן נ"ח סעיף ה' פסק
כהר"ן [חולין ריש מא, ב] דאין מלית אוסרת אא"כ שהה כשיעור מלית לקדירה ובכאן העתיק לשון הרא"ש, ושיעור שיתנו מים על האש ויתחילו להרתיח
משמע דבציר שיעוריה משיעור שהייה לקדירה, אי נמי אידי ואידי חד שיעורא הוא, אבל מקום קשיא, אלא שהמחבר לא דק בלשון זה. ולענין דינא הפסק
האמיתי בזה דציר שיעורו כדי שיתנו מים על האש ויתחילו להרתיח, וחומץ ושאר משקין שיעורן מעת לעת ומלית הרי הוא כרותח ואוסר מיד כדי קליפה,
דדעת הר"ן בטל הוא לגבי רוב הפוסקים וכמו שכתבתי למעלה בסימן נ"א ס"ק ט' ע"ש. [ה] ויש אומרים שגם כן אינו מפליט כו'. אין זה עיקר,
אלא כל חוס שהיד סולדת בו מפליט ומבליע בין בכלי לאשון ובין בכלי שני, וכמו שהוכחתי בהוכחות ברורות בסימן ס"מ ס"ק י"ח בתרוכה ע"ש:
[ו] הכל אסור כו'. היינו בדבר של רוטב או בעלי שמן: [ז] דתתאה גבר כו'. יש אומרים דטעמא דפלוגתא דרב ושמואל [פסחים עו, א] אי עילאה או
תתאה גבר היינו דמחמת שהם מכבידים זה על זה מחמת את מבילו ומפליטו. ולא הילכה כדמוכח בהדיא בפרק כילד צולין [שם] גבי נטף מרוטבו על החרס
וגבי סכו שמן של תרומה, וכן כתבו בספר התרומה סימן ס"ג [ד"ה ריב והמרדכי בפרק כל הבשר [חולין רמז תשמו] בשם ר"י: [ח] אבל אם כבר מונח כו'.
דוקא אם כבר מונח בכלי שני אבל הניח דבר איסור בקערה של היתר, הקערה של איסור, ההיתר צריך קליפה
דהוי כמו ערוי, ש"ך [ס"ק ז] בשם הרבי משה [אות ד]. ועיין מה שכתבתי בפרט זה בסימן ס"מ ס"ק י"ח ע"ש. וכבר העלימי לשם דכל חוס שהיד סולדת בו
אוסר והוא האמת: [ט] אם שניהם חמים מחום כלי ראשון כו'. ודעת מהרש"ל [בש"ס שלמה] בפרק כל הבשר [חולין פ"ח] סימן ע"א דבדבר גוש כגון
חמיצת דג או בשר או דומן דמעלין אם מן הקדירה, אם היד סולדת בו דינו לעולם בכלי ראשון. ואני כבר כתבתי בסימן ס"מ ס"ק י"ח שכל חוס שהיד
סולדת בו מפליט ומבליע ע"ש: [י] הכל אסור. לדין בשמן ולדילהו אף בכחוש:

ב וכל זה לא מיירי אלא בחוס כלי ראשון כגון מיד שמסיר מן האש
מניחו עם ההיתר וכו'. וכתב בתורת חטאת בכלל כ"ג דין ד' ו"ל בשם הר"ן
[חולין מא, ב ד"ה גרסינן] וכל זה לא מיירי אלא שנעלו מן האש, דאלו עדיין על
האש אין האיסור ואין ההיתר הוה כחוס לתוך חס, אלא מיירי שנעלו מן האש
ועדיין חס, עכ"ל. אם כן משמע בהדיא
כשהוא עדיין על האש אין שום חילוק, וכן
נוהגין:
ב חוס של כלי ראשון שהיד סולדת בו מבשל ואוסר כולו אבל חוס של כלי שני אינו מבשל [ה] ויש
אומרים שגם כן אינו מפליט ולא מבליע ויש אומרים דמכל מקום הוא מפליט ומבליע ואוסר כדי
קליפה [ט] וראוי לחוש ליזהר בדבר [יא] לבתחילה אבל [יב] בדיעבד מותר בלא קליפה ובהדחה בעלמא
סגי: [הגה] ועיין לעיל סימן ס"מ ל"ב ול"ה נתבארו דיני כלי שני ועירוי:
ג. נפל איסור חם לתוך היתר חם דכלי ראשון או אפילו איסור צונן לתוך היתר חם [ו] הכל אסור
[ז] דתתאה גבר על העליון ומחממו עד שמפליט בתחתון ואין צריך לומר דהיתר צונן לתוך איסור
חם שהכל אסור אבל אם העליון חם והתחתון צונן אינו אוסר אלא [יא] כדי קליפה אפילו אם
העליון החם איסור: הגה ב וכל זה לא מיירי אלא בחוס כלי ראשון כגון מיד שמסיר מן האש מניחו עם ההיתר
[ח] אבל אם [יב] כבר מונח בכלי שני ואחר כך מניח ההיתר אצלו או עליו אינו אוסר כלל דכלי שני אינו אוסר כמו
שנתבאר. ואם הניחם זה אצל זה [ט] אם שניהם חמים מחוס כלי ראשון [י] הכל אסור [יב] ואם האחד

[עמוד דעת ד"ה בחוס בכלי] וז"ל בחוס בכלי כתב הרא"ש בסוף פרק כל הבשר
דשיעורו כאילו נתנו על האור כדי שירתיח ויתחיל להתבשל, אם נכבש בתוך הציר בשיעור זה לא נאסר אלא
כדי קליפה כדין מלית הרי הוא כרותח, ע"כ. ומשם נלמוד שבכבוש בחומץ שעד שיהה בשיעור הזה אינו אסור אלא כדי קליפה, עכ"ל הב"י, ועל פי זה
נמשך בכאן בשו"ע. וכל מה שכתב הרב בכאן אינו כתבו אלא [יא] כדי קליפה אפילו אם
העליון החם איסור: הגה ב וכל זה לא מיירי אלא בחוס כלי ראשון כגון מיד שמסיר מן האש מניחו עם ההיתר
[ח] אבל אם [יב] כבר מונח בכלי שני ואחר כך מניח ההיתר אצלו או עליו אינו אוסר כלל דכלי שני אינו אוסר כמו
שנתבאר. ואם הניחם זה אצל זה [ט] אם שניהם חמים מחוס כלי ראשון [י] הכל אסור [יב] ואם האחד

באר היטב למהר"ר טיקטין

(ב) שבחוץ. וכן פסק תורת חטאת, [ס"ז ס"ק ב]. וכתב ש"ך [ס"ק א] אפילו באיסור שומן דבמליחה אסור מה שחוץ לציר, ובכבישה מותר: (ג) וספק. פירוש, שאנו רואין שנכבש רק שיש ספק אם נכבש יום שלם. וט"ז [ס"ק ג] חולק, והתיר ספק כבוש אפילו בשאר איסורים. ופרי חדש [ס"ק ג] דוחה ראייתו, ועיקר הדין כרמ"א: (ד) חומץ. הקשה הש"ך [ס"ק ב] דכאן משמע כדי שיתנו על האור וירתיח, ולעיל סימן ק"ד כתב לפיכך אם נפל לשכר או לחומץ והסירו שלם אם לא שהה בתוכו מעת לעת וכו'. והמחבר מגן אברהם באו"ח סימן תמ"ד ס"ק כ"ח מחלק לחומץ שכר או של יין, ע"ש. ופרי חדש [ס"ק ד] פסק דחומץ צריך מעת לעת, וכן כתב ש"ך [שם] וכנסת הגדולה [הגהות בי' אות ד]. (ה) לכתחי"לה. רש"ל פרק כל הבשר סימן ע"א כתב, נהי דכלי שני אינו מבשל אפילו יד סולדת בו, גם אין מפליט ומבליע כאחת, כגון דבר איסור ודבר היתר שבאו ביחד בכלי שני אין נאסרין זה מזה. אבל דבר איסור שנפל לכלי שני של היתר או היתר לאיסור, שפיר בולע ואוסר עד כולו, מאחר שהיד סולדת בו, עכ"ל. וכתב ט"ז [ס"ק ד] ולענין מעשה יש לפסוק לחומרא כדעת רש"ל, רק במקום הפסד גדול ודבר חשוב יש לסמוך על רמ"א. כאן סעיף ג' להקל בכלי שני אפילו היד סולדת בו. אבל אם אין היד סולדת בו אין צריך רק הדחה. ועיין לעיל סימן צ"ד ס"ק ב' מה שכתבתי שם בשם רש"ל, ולענין עירוי קיימא לן לחומרא דעירוי מבשל כדי קליפה, ואפילו בעירוי שנפסק הקילוח מבליע מיהא כדי קליפה, ועיין ש"ך כאן ס"ק ה'. ועיין לעיל סימן צ"ד [ס"ק כא] לענין דבר גוש: (ו) כבר. דוקא אם כבר מונח בכלי שני. אבל הניח דבר איסור בקערה של היתר, הקערה צריך קליפה. וכן אם הניח דבר היתר בקערה של איסור, ההיתר צריך קליפה, דהוי כמו עירוי, ש"ך [ס"ק ז]:

שהיה מי, כיון דאין נפקותא על קודש נגיעה, אבל הכא אי נימא קודש שחיטה נמי שבור היה לא תמצא גבול לימת וא"ת דבאמת שבור זה זמן רב אי אפשר כיון דודאי היה לו חזקת שאינו שבור, וע"ש שהביא ראיה לדבריו שהרי בהמה שנתגבב ונעשה הימנה גבינות ואח"כ נשחטה ונמצאת עריפה אם יש לתלות הערופות שנעשה לאחר שחיטה, כגון ניקב קרום של מוח וכיוצא תלינן דהשתא אירע, כמבואר סי' פ"א ביו"ד מעשה ספק ספיקא אפשר אינו עריפה ואפשר קודם שחיטה ואי כדברי מוהרמ"ש מפאנו לא היה לו להתירו מעשה ס"ס, כיון דזה הספק שמא אח"כ אינו ספק כלל, דכל הטומאות כשעת מציאתן, וע"ש בתשובת משאת מאיר מאר ח"ד סי' מ' שהאריך בזה, ואנו בענינותינו לא לדברי מוהרמ"ש ולא לדברי המולך ירדנו דבכר כתבנו דהך חזקה דכשעת מציאתן אינו בגדר חזקה ואינו אלא לומר תרומה וקדשים, וכמ"ש תוס' ולא לשאר איסורין (עו).

והפר"ח ביו"ד סי' מ"א הביא שם השובת למה לדק שנשאל על מעשה שבגיל שבת מצאו

רווחא שמעתתא

לחזקת חיים שהוא חזקת הגוף, צריך לומר לשיטת התוס' דמיירי לענין תרומה וקדשים, אבל לחולין טהור אף נרה"י. אולם קשה לי מ"ש העונג יו"ט דתוס' סברי דחזקת הגוף מהני נס"ט נרה"י, מהא דהקשו התוס' ריש נדה נהא דתנן כל הכשיר דיין שעתן, וכ"ה נמי מוהו לחולין וזוקא לתרומה וקדשים מחמרי, והיינו משום חזקה דאתרינן השתא הוא דראתי, והא ס"ש נרה"י ספיקו טמא אפי' איכי חזק' טהרה עי"ש בתוס', ומאי הקשו הא דנגע בחד גלילה דטהור לחולין אפילו נרה"י, היינו משום דאיכא תרי חזקי חזקת חי של המת וחזקת טהרה של הנוגע, ותרי חזקי מהני שפיר נרה"י כמ"ש הש"ש דהו"ל כרוב, וא"כ אדרבה הא דנגע בחד גלילה הוי סייעתא להש"ש ולא קשה כלל מה שהקשה הדברי חיים.

(טו) מה שהקשה הש"ש על המשאת בניתין, כתב השו"מ בהל"ג ס"א סימן ת' דכדבריו איתא בש"ך בנקודות הכסף סימן שנ"ז לייש קושיית הט"ז חגל, כמו חומין או מנחולה לבעולה או מעברה לבוגרת, אבל בדבר שאחר מאליו וכן הוא הטבע כמו נדה אין זה חזקת הגוף, ורק חזקת טהרה שייך לומר בנדה כלשון התוס' ריש נדה עי"ש, אמנם דברי הגילותא דשמעתתא נסתרים מתי"ש התוס' בנ"ק דף מ"ו ע"ב ד"ה מידע, שחזקת משערת הוי חזקת הגוף עי"ש, והא גם שם חוזר לקדמותו מאליו ע"י הטבע, אלא ודאי אאין לחלק ובכל גווני הוי חזקת הגוף, ולכן נראה הא דנגע בחד גלילה דטהור לחולין אפילו נרה"י, היינו משום דאיכא תרי חזקי חזקת חי של המת וחזקת טהרה של הנוגע, ותרי חזקי מהני שפיר נרה"י כמ"ש הש"ש דהו"ל כרוב, וא"כ אדרבה הא דנגע בחד גלילה הוי סייעתא להש"ש ולא קשה כלל מה שהקשה הדברי חיים.

(טו) מה שהקשה הש"ש על המשאת בניתין, כתב השו"מ בהל"ג ס"א סימן ת' דכדבריו איתא בש"ך בנקודות הכסף סימן שנ"ז לייש קושיית הט"ז חגל,

שפיר הורה הל"ל, דהא כתם הוי ליה ממקום למקום ולא מחזיקינן אותה שהיתה המחט תחובה בחיים, אלא דגם לפמ"ש בפ"ה דקיו"ל כר' יוחנן דמחזיקינן ממקום למקום כל זה אינו אלא לומר קדשים אבל בעלמא לא אמרינן כשעת מציאתן ואדרבה אמרי' אוקי אחזקה והשתא הוא דאיתרע:

פרק ז

כתב הרמ"א ביו"ד סי' ק"ה ז"ל, וספק בגוש אסור מלבד בבשר בחלב דאזלינן לקולא דמן התורה אינו אסור רק בבישול ממש עכ"ל, ונמ"ז כתב וז"ל ונראה דמדמה זו לספק אם היה ששים נגד האיסור שנשפך בסי' נ"ח, אלא דל"ע דשאני כתם שהאיסור הוא ברור אלא שהשפיכה ספק משא"כ כאן, ויש ראיה ברורה להתיר מסי' ר"א סעיף ס"ב במקום שלא הוחזק להיות מימיו מתמעטין, דלעפ"י שלפעמים מתמעטים אין צריך לחזור ולטבול מן הדין, א"כ ק"ו לכאן דמה התם שיש ודאי עמא אפ"ה אזלינן לקולא מתמת חזקת המקום ק"ו לכאן דאין כאן רק חזקה עובר לאומקמה אחזקת בשרות דבתחלה דלא נחזיק ריעותא מספק עכ"ל, ובנקודות הכסף כתב דק"ו פריכא הוא דהתם העמד מקום על חזקתו והרי

אלא בפניו אבל הכא איתרע ליה חזקת בשרות דידיה כיון דנשרה בו עכ"ל.

ולפמ"ש לעיל דלחולין מוקי אחזקה דמעיקרא והשתא הוא דאיתרע ואפילו בנדה דודאי ראתה אמרינן דיה שעתה לחולין ולא איתרע בכך מה דעכשיו ראתה, א"כ בספק בגוש דלא איתרע מה דנשרה לפניו ואמרינן השתא הוא דנשרה וגם עתה עדיין אינו בגוש, ואפשר דבספק תערובות כיון שאין האיסור בגופו אלא מחמת תערובות האיסור שבו א"כ לא אמרינן בזה חזקת היתר (עז) דל"ש חזקת היתר אלא היכא שהאיסור בגופו, וכמו ספק עריפה אמרינן אוקי בהמה בחזקת היתר ועדיין היתר הוא וכן בספק עומאה שייך חזקת עהרה, אבל בזה שאין האיסור בגופו אלא התערובות שבתוכו הוא האיסור דלא אמרינן תחיכה נעשה ובילה אלא בבשר בחלב ולא בשאר איסורין, וא"כ גם אחר שנפל האיסור אין ההיתר נאסר אלא שהאיסור שבתוכו אסור ולא שייך בזה חזקת היתר דאיסור שבתוכו משולש אסור היה וההיתר לא נאסר וכיוצא בזה כתב הרא"ש פ' גיד הנשה במי שניקר את הגיד ולא ידענו אם ניקר בהלכתו ובשלו אותו דהוא מותר, משום דרוב מצויין אצל ניקור מומחין הן, ואינו דומה

רווחא שמעתתא

דשאני התם דכי אמרינן התם למפרע בשעה שנפל הגל מת יש זמן ידוע, אבל הכא אין כאן זמן ידוע שתאמר למפרע זה מת הלכך עד השתא מוקמינן ליה בחזקת חי, וניאור הדברים דכל שיש לקייס שני החזקות חזקת חי קודם שנפל הגל, ומשנפל הגל אמרינן דמת לכך אמרינן דמשעה שנפל הגל מת, אבל במקום שאין לתלות מתי מת, א"כ כל שתאמר למפרע מת אין גבול מתי מת ואתה פותר חזק' חי וזה אי אפשר, ועיין עוד בשו"מ מ"ב מ"ד סי' מ"ה, ובחזו"א מ' אה"ע סימן נ' ס"ק י"ג.

(עז) בספר קונן הערות ע"מ יבמות סי' ס' העיר ע"ז מתוס' יבמות דף פ"ב ע"א ד"ה שתי קופות, דמנהו' דסברי דגם בנספק תערובת שייך חזק' היתר, וכתב לייש לפמ"ש בתוס' (נדה דף מ"ז דבמדומע גם החולין נעשין תרומה, דלהכי מדומע פטור מחלה, ולפ"ז שם בינמות דמיירי בספק אם נפלו התרומה לתוך החולין שפיר שייך חזקת היתר, ושוב דחה תירון זה דהא מבואר בתוס' נדה שם, דהא דמדומע גם החולין נעשין תרומה דאין זה אלא מדרבנן, וכבר הקדימו בזה בתו' עונג יו"ט סימן פ"א, ועיין בספר שערי יאיר ס"ב פי"א ועפ"י דבריו שם בשערי יאיר, לק"מ מה שתמה כאן בגילותא דשמעתתא, עי"ש, ועיין בשבילי דוד כאן, שבתשורר ג"כ על הש"ש מתוס' דיבמות הכ"ל, וכתב לתרץ דתוס' לא כתבו כן אלא לפ"ד, אבל לפי המסקנא גם התוס' מודו דלא שייך בכה"ג חזקת היתר.

נספר מרחשת ח"ב סימן י"ב ס"ק י"א כתב, דאף דהעלה הש"ש דבספק תערובת ל"ש חזקת היתר, מ"מ יודה דבכלי שבלע בו גופו של איסור גרע טפי, ובפרט בכלי חרס הוי כגופו של איסור, ובפרט